AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

"Tėvynė" 307 W. 30th St.

No. 35 Vol. III. Tel. Park 6407 WORCESTER, MASS. 31 d. Rugpjučio (August), 1916 m. 4 cents per copy Metas III.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Rumunija Apskelbē Karę Austrijai - Vengrijai, 900.000 Rumunų Stoja Karēn.

Italija apskelbē karę Vokietijai. Rumunai jau pradējo kovoti prieš vokiečius ir austrus. Bulgarai užēmē graikų teritoriją per 57 myl ilgio, o 20 iki 30 myl. pločio. Bulgarai kovoja su graikais, kurie sakoma neužilgio bus taipgi priversti stoti karēn. Rusai vēl pradējo kovoti Rygos rajone; gana tyku ant likusio rusų fronto. Didkun. Nikalojus vēl pradējo ofensyvą Azijoj; turkai neteko Mush ir Bitliso. "Deutschland" saugiai sugrižo į Bremena.

Karēs Bēgis.

Ant Rusijos. Francijos ir Italijos frontų šią sąvaitę visai nieko svarbaus neatsitiko. Rusai, sulyg vokiečių, pradējo naujai atakuoti ties Ryga — bet be pasisekimo. Kitur ant rusų fronto visai tyku, išskyrus Karpatus. Čionai rusai skelbia buk jie progresuoja, o teutonai tai užgina.

Ant vakarinio fronto, vokiečiams rodos niekur nesisekē. Francuzai ir anglai sako jog bent kiek progresavo ant Somme upės fronto ir ties Verdunu, bet kaslink atsitikimų kaikuriose vietose ant šio fronto, pranešimai yra griežtai priešingi; vokiečiai nepripažysta sąjungiečių progreso.

Ant italų - austrų fronto žymaus neatsibulai matomai nepajie u prieiti Trieste.

Azijoj, jau daug svarbesnē kova tebeina. Turkų pasisekimai, kuriuos jie taip džiaugsmingai apskelbē praeitą sąvaitę, matyt ne daug naudos jiem atnešē. Didkunigaikštis Nikalojus vēl pradējo ofensyvą. Rusai atsiēmē Mush, turkai turējo apleisti Bitlis, ir rusai sakoma juos sunkiai spaudžia Diarbekr rajone.

Bet dar svarbiau yra kova Balkanuose, Italijos apskelbimas karēs Vokietijaj, ir už vis svarbiausia, Rumunijos apskelbimas karēs Austrijai -Vengrijai.

Italijos apskelbimas karēs Vokietijai, gal bent išpradžių, neturēs didelę svarbą karēje, bet Rumunijos stojimas karēn, nors teutonai to nenori pripažinti, visgi prideda labai daug sunkumo prie naštos kurią centrinēs valdybos ir jų talkininkēs pirmiau nešē.

Lyg šiol, nežiurint didelių sąjungiečių spēkų Balkanuose, bulgarams rodos geriau sekasi. Sąjungiečiai visai nesparčiai progresuoja, o bulgarai jau atstumē serbus žymų tolį atgal, nors serbai labai narsiai kovoja; užēmē kaimus Albanijoj, atēmē daugelį svarbių vietų nuo serbų ir užēmē didelį plotį šiaurrytinēs Graikijos, kaip tik tą dalį, per kur sąjungiečiams butų parankiausia užpulti Bulgariją. Šią teritoriją, sakoma, Graikijos valdžia pati apleido bulgarams, tad sąjungiečiai negalējo ją ginti. Bet kodēl jiem geriau nesiseka ten kur jie pradējo ofensyvą? Kaiptai bulgarai, su pagelba tentonų (kurių žymus skaičius negali čia rastis), gali beveik sulaikyti pirmynējimą taip gerai prisirengusių ir taip skaitlingų sąjungiečių? Bet kaip ten nebutų, sulyg sąjungiečių nuomonēs, dabar, Rumunijai stojus karēn, Bulgarija jau negalēs tolyn taip didžiotis savo progresu.

Anglai, francuzai, serbai, rusai, italai, kurie dabar sudaro vadinamą Saloniki kariumenę, atakuos bulgarus iš pryšakio, o rumunai ir rusai, kurie pereis per Rumuniją, iš užpakalio. Tada bulgarai bus suspausti it replēmis, ir sako tuli sąjungiečių ekspertai, neilgai tesēs. Turkija taipgi, kuone visai atskirta nuo savo talkininkių, negalēs taip kovoti kaip pirmiau.

Teutonams taipgi bus daug blogiau dabar, Rumunijai stojus už sąjungiečius, negu pirmiau. Viena, kad jie negaus tų taip reikalingų javų ką jie pirmiau gaudavo iš Rumunijos. Kita, rumunai su didžiuma spēkų, pulsis ant Vengrijos, per rytų Karpatų kalnus, idant atsiimti Transilvaniją. Sakoma, kad gal rusai taipgi užpuls ant Vengrijos iš upakalio, perēję per Rumuniją, taip kad austrai visgi bus sunkiai spaudžiami.

Bet sulyg kitų karēs žinovų nuomonēs, tai teutonai yra prisirengę prie visų šių atsitikimų, ir sąjungiečiams visgi netaip lengvai eisis kaip jie tikisi. Sulyg jų, bulgarai galēs užpulti Rumuniją, ir eiti tiesiog ant Bucharesto, kuris randasi vos 70 myl. nuo Bulgarijos rubežiaus, ant didelēs lygumos ant kurios sunku yra gintis. Taipgi, rumunai turi amunicijos ir tt. tik ant 4 mēnesių, o po tam reiks jiem viską dastatyti per Rusiją, kas bus nevisai lengva. Toliau jiem truksta sunkios artilerijos ir neva jų oficieriai nelabai gabus o kariumenē blogai disciplinuota. Šios nuomonēs matomai prisilaiko vokiečiai, kurie atkartoja, kad Rumunija griaudinsis šio žingsnio.

Rumunjios valdžia skelbia, kad ji stoja karēn, idant greičiau užbaigti karę. Kad ji prisidējo prie sąjungiečių, nes jų siekiai rodos teisinges

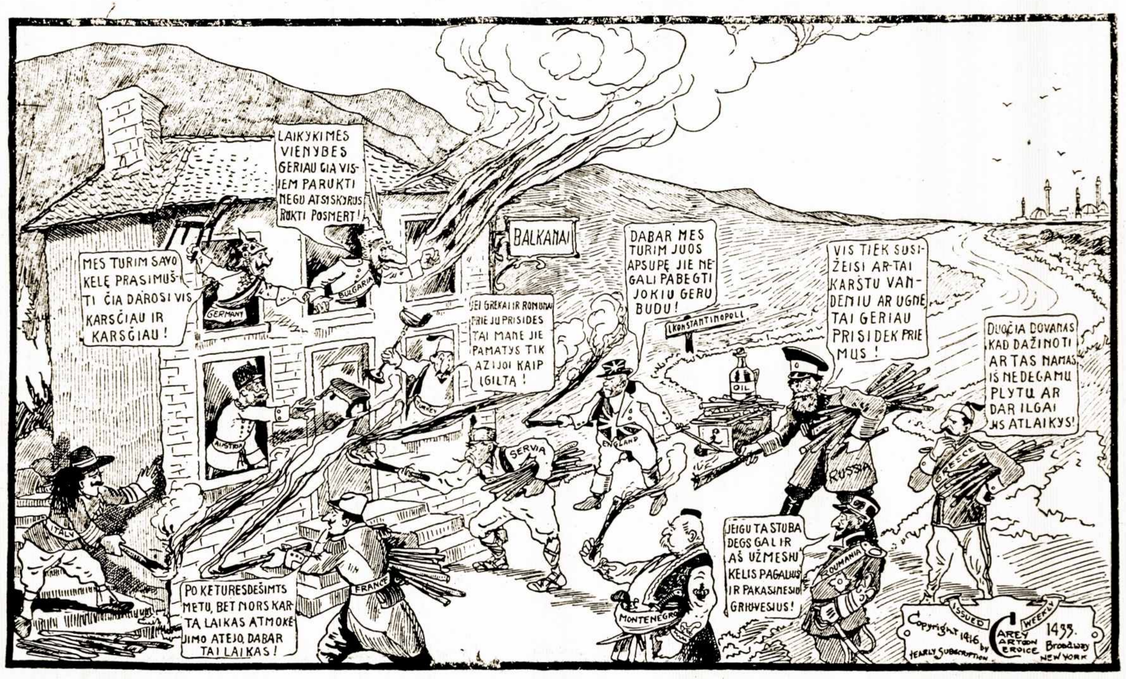

Kuria teutonams laužą.

ni ir jie taipgi pagelbēs jai atsiekti jos tautiškus siekius, t. y., atsiimti Transylvaniją, Vengrijos provinciją, kurioj randasi 4 milijonus pavergtų rumunų. Taipgi kalbama, buk Rusija prižadējus jai atiduoti Bessarabiją. Tokiu budu, po pasekmingų išlošimu karēs, Didžioji Rumunija, turētų į 13,000,000 gyventojų ir butų tokio didžio kaip Anglija, Škotija ir Valija, kartu.

DEUTSCHLAND TIKRAI SUGRĮŽO NAMON.

Berlinas, rugp. 23 - Prekybinis submarinas Deutschland pribuvo į įtaką Weser upės 23 d. rugp. Visa jo įgula yra sveika, ale sakoma, kad pats laivas yra kiek sugadintas.

RUSAI PAĒMĒ DU KALNU KARPATUOSE.

Petrograd, rugp. 23 —Mūšiai tebeina išilgai viso rytinio fronto. Rusai užēmē du kalnu ant Vengrijos rubežiaus.

Neoficijalēs žinios sako, kad rusai žengia smarkiai pirmyn Bukovinoje, išilgai Rumunijos rubežiaus.

BULGARŲ ATAKOS SU LAIKYTA.

Paryžius, rugp. 23 — Bulgarų atakos ant abējų sparnu sąjungiečių kariumenēs Graikijoj buvo sulaikytos. Serbai progresavo į šiaurę Strupino. Ant Dairan frontoj Centre, anglai atmušē du batalijonu bulgarų, kurie bandē pirmyn žengti.

FRANCUZAI I AIMI TIES VERDUN.

Paryžius, rugp. 23 — Somme upės fronte, tebeir artilerijos mūšiai. Ties Verdun, ant tiesiojo Meuse upės kranto, francuzai atakavo vokiečių pozicijas tarp Fleury ir Thiaumont tvirtovės ir gana toli pirmyn nužengē, paimdami 200 nelaisvių.

RUSAI ATSIĒMĒ MUSH.

Petrograd, rugp. 24 — Rusu kariumenē Armenijoj atsiēmē svarbų miestą Mush nuo turkų; jie taipgi užēmē Rachta, kartu paimdami 2300 nelaisvių.

GRAIKAI ĮTRAUKIAMI KARĒN.

Londonas, rugp. 24 — Prieš valdžios norą, iš priežasties žmonių pasielgimų, Graikija yra greitai traukiama karēs sukurin. Valdžia liepē graikams trauktis nuo bulgarų, bet graikų kariumenē kitaip mano, ir darvis kovoja su bulgarais ties Seres. Netik to, bet graikam čionai pribuna liuosanorių oficierių ir kareivių iš visų kampų Graikijos. Daugelis graikų pasisiulē sąjungiečiams Solonikyje. Jie nori kovoti ir atsiimti tvirtovę, kurias jie taip sunkiai atēmē nuo turkų karēje su Turkija, ir kurias bulgarai dabar pagriebē. Korpusas albanų taipgi pribuvo Salonikyje.

FRANCUZAI UŽĒMĒ MAUREPAS.

Paryžius, rugp. 24 — Anglai ir francuzai turējo žymius laimējimus ant Somme upės fronto.

Francuzai visiškai užēmē svarbų miestelį Maurepas ir, jau pirmyn nužengē nuo šio miestelio.

Anglai nužengē 300 mastų pirmyn į pietus Thiepval ir paēmē daug nelaisvių.

Rodosi, kad francuzai rengia naują ofensyvą per 30 mylių į pietus dabartinēs mūšio linijos. Per paskutinias dvi dienas, jų artilerija labai smarkiai veikē ant šios naujos linijos, tarp Estrees ir Lassigny.

BULGARŲ PASISEKIMAI.

Berlinas, rugp. 24 — Bulgarų kariumenē, sako vokiečių štabo pranešimas, vis didesnį pasisekimą turi. 23d. rugp., pirmyn žengdami, jie užēmē Kostover ir Kastoria. Sumušti serbai traukiasi atgal. Anglų - francuzų pranešimai apie pasisekimus yra neteisingi, sako vokiečiai.

ZEPPELINAS UŽMUŠĒ 8 YPATAS.

Londonas, rugp. 25 — Vakar naktyje zeppelinas atvyko į priemiesčius Londono ir numetē 40 bombų kurios sukurē daugelį gaisrų, užmušē tris moteris, tris vyrus ir du kudikiu ir sužeidē 36 ypatas.

Kartu su šiuo zeppelinu atvyko 4 ar 5 kiti į Anglijos rytinę pajurę, bet buvo nuvyti anglų prieš-orlaivių kanuolių ugne pirm negu galējo daug blēdies padaryti, nors numetē į 60 bombų.

Berlinas, rugp. 25 — Vokiečiai praneša, kad jų orlaiviai padarē labai daug blēdies Londonui ir prieplaukom Harwich, Folkestone ir Dover. Visi orlaiviai sugrįžo namon saugiai.

RUSAI VĒL PIRMYN ŽENGIA AZIJOJ.

Petrograd, rugp. 25 — Pranešta, kad sekant rusų užēmimą miesto Mush, turkai apleido ir Bitlisą. Didkunigaikštis Nikalojus vēl pradējo pirmynžengti išilgai viso fronto Azijoj.

ATAKUOJA GRAIKŲ GARNIZONUS.

Londonas, rugp. 25 — Nors karē tarp jų nēra apskelbta, betgi bulgarai varo tikrą karę prieš Graikiją.

Bulgarai atakavo graikų miestą Drama, ir priepLauką Kovala, abi kurios vietos ginamos graikų garnizonų. Sakoma graikų garnizonai čionai, taip kaip ir Seres'e neišklausē valdžios paliepimų pasitraukti ir smarkiai priešinasi bulgarams.

Anglų kavalerija, einanti Kovala link, perējo per Angisto upę ir sunaikino tris tiltus. Išilgai Strūma upės, mūšiai didyn eina. Serbai atmušē bulgarų atakas ties Ostrovo ežero.

Italų kareiviai jau pabaigē išlipti Salonikyje ir transportai sugrįžo namon.

1000 NELAISVIŲ Į 2 DIENI.

Londonas, rugp. 25 — Anglai vakar pirmyn nužengē per keletą šimtų mastų Bapaume link, ant Somme fronto. Francuzai atmušē visas vokiečių atakas ant naujai užimtų pozicijų ties Maurepas. Į dvi dieni, anglai -francuzai paēmē nelaisvēn suvirš 1000 teutonų nelaisvēn. Maurepes'e francuzai rado 8 naujus kulkasvaidžius.

BIJOSI RUMUNIJOS.

Londonas, rugp. 25 — Gauta pranešimai, kad austrai siunčia kasdie tris traukinius amunicijos į Orsovą, ant Dunojaus, visai arti Rumunijos. Vokiečių generolai energingai darbuojasi prie sudrutinimo austro - rumunų rubežiaus tvirtovių.

ITALAI PROGRESUOJA TIES TRENT.

Roma, rugp. 25 — Italų pulkai progresuoja kalnuose Trento rajone. Italai taipgi atmušē daugelį austrų atakų Alpų kalnuose.

SĄJUNGIEČIAI NEUŽGANĒDINTI GRAIKIJA.

Londonas, rugp. 26 — Visa šiaurrytinē Graikija, nuo Bulgarijos rubežiaus iki Ēgējaus jurių, teritorija 57 myl. ilgio ir uuo 20 iki 30 myl. pločio, yra bulgarų rankose, išskyrus miestus Drama ir Kovala. Taip kad bulgarai turi tvirta papēdę toj dalyje Graikijos, per kur, einant iš Saloniki, sąjungiečiams butų lengviausia užpulti Bulgariją.

Bulgarai užēmē šią teritoriją su Graikijos valdžios pritarimu, nors prieš norus Graikijos žmonių.

Sąjungiečiai yra labai neužganēdinti šiuo dalykų stoviu, ir teiriaujasi kaip nubausti Graikiją už pritarimą bulgaram.

ATMUŠĒ 18 ATAKŲ.

Londonas, rugp. 26 — Iš Sofijos, Bulgarijos, pranešama, kad netoli Mozlenica kalno, nuo rugp. 21 iki 23, serbai įvykdino 18 atakų pavymui, kurias bulgarai atmu

Sąvaitinis Laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS"
Eina Ketvirtadieniais
Leidžia
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Prenumeratos Kaina:
Suvienytose Valstijose Metams - $2.00—— Pusei Metų - - - $1.00
Kitose Viešpatystės Metams - $2.50—— Pusei Metų - - - $1.25
Apgarsinimų kainos ant užklausimo. Antrašas:
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
4 Centai už Numerį.

The Lithuanian Weekly
"LITHUANIAN AMERICAN"
Every Thursday
Published by
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
Yearly Subscription:
In United States - - - $2.00 —— 6 Months - - - $1.00
To Foreign Countries - - $2.50——6 Months - - - $1.25
Advertising rates on application All communications should be addressed:
"LITHUANIAN AMERICAN",
15 Millbury Street, -:- Worcester, Mass.
4 Cents per Copy.

šė su dideliais nuostoliais.

Iš Saloniki pranešama, kad bulgarai užėmė graikų prieplauką Startila ir užmušė visą garnizoną.

ANGLŲ KARĖS LAIVAS NUSKENDO.

Londonas, rugp. 26 — Vokiečių submarinas sutorpedavo ir nuskandino anglų pagelbinį karės laivą, Duke of Albany, 1997 tonų, Šiaurės jurėse. 23 jureiviai žuvo o 87 buvo išgelbėti.

BULGARAI UŽĖMĖ MALIK.

Londonas, rugp. 27 —Pranešama, kad bulgarai užėmė miestelį Malik, Albanijoj, ir artinasi prie įtakos Struma upės.

Sąjungiečiai prisipažįsta, kad bulgarai užėmė visus išskyrus vieną fortų prieplaukos Kavala, ant Ėgėjaus jurės. Bet bulgarų naujai užimtos pozicijos dabar randasi po ugne anglų karės laivų.

RUSAI PRADĖJO OFENSYVĄ TIES RYGA.

Berlinas, rugp. 27 — Rusai, kurie per tulą laiką visai nieko neveikė Rygos rajone, pradėjo naują ofensyvą prieš vokiečius. Jie bandė pereiti per Dauguvą bet nepajiegė prieš vokiečių ugnį.

RUSŲ PIRMYN ĖJIMAS.

Petrograd, rugp. 27 — Karpatuose, rusai pirmyn eina ties Koverla kalnu, netoli Vengrijos rubežiaus.

Azijoj, rusai sumušė turkus ties Masladarasi upe. Sunkųs mušiai tarp turkų ir rusų tebeina netoli Diarbekr.

ITALIJA APSKELBĖ VOKIETIJAI KARĘ.

Roma, rugp. 27 — Italija šiandien apskelbė karę Vokietijaj, per Šveicarijos valdžią. Karė oficijaliai prasideda uuo 28 d. rugpiučio.

Kuomet Italija pasitraukė iš Trilypinės sutarties (Triple Alliance) 23 d. Gegužio, 1915 m. ji apskelbė karę tik Austrijaj -- Vengrijai ir neva buvo taikoje su Vokietija. Vokietija nenorėjo karės su Italija nes vokiečiai turi už daugelį milijonų dolerų vertės sąvasčių Italijoj. Italija nenorėjo karės, nes apie 30,000 jos pavaldinių radosi Vokietijoj, karei ištikus, jų padėjimas butų gana kėblus. Tad buvo sutikta užlaikyti taiką.

Bet šis dalykų stovis visai nepatiko Italijos talkininkėms, kurios pamažu privertė Italija pertraukti visus ryšius su Vokietija.

Pirmas nedraugiškas Italų pasieigimas buvo rekvidavimas 34 vokiečių prekybinių gariaivių, apsistojusių italų portuose. Šie laivai buvo suvartoti gabenimui sąjungiečiams reikalingų karei daiktų.

Kiti prirodymai, kad karė artinasi buvo pasiuntimas vokiečių oficierių pagelbėti austrams prieš italus. Paskui, pertraukimas italų -vokiečių komercijos sutarties ir galutinai italų pasiuntimas kariumenės į Saloniki. Italija ir Vokietija buvo pertraukę diplomatiškus ryšius gegužio mėn.1915, štai kodėl karės apskelbimas buvo pasiustas per Šveicariją.

Karė tarp Italijos ir Vokietijos vargu turės didelę svarbą generalėje karėje. Vienatinis daiktas, tai kad Italija dabar galės pasiusti savo atliekamus kareivius, kur tik sąjungiečiams jų labiausia reikės.

RUMUNIJA STOJA KARĖN.

Londonas,. rugp. 28 —Rumunija, tvirčiausia iš Balkanų valstybių, apskelbė Austro-Vengrijai karę 27 d. rugpiučio, 9 val. vakare.

Rumunų kariumenė susyk pradėjo pirmyneigą ant dvie jų svarbiausių vartų Rytų Karpatuose, kurie atskiria ją nuo Vengrijos provincijos Transylvanijos.

Austrai ir rumunai susimušė Rothenthurm perėjime, 15 myl. nuo Hermannstadt ir perėjimuose į pietus Kronstadto. Vokiečiai kurie atvyko ant rubežiaus kiek laiko atgal, kovoja šale austrų prieš rumunus. Vokiečiai sako paėmę rumunų nelaisvėn.

Rumunija yra jau 15-ta tauta kuri stoja pasaulės karėn. Sulyg francuzų karės žinovų suskaitliavimo, ji turi kariumenę arti 900,000 kareivių, skaitant visus rezervus. Taipgi 480 75-milimetrų kanuolių, 160 lengvų kanuolių, 160 lengvų kanuolių priklausančių rezervams, ir nežinomą skaičių sunkių kanuolių.

Rumunai geidžia greičiausiai paimti Hermanstadt, kuris yra 15 myl. nuo jų rubežiaus ir Kronstadt, kuris yra tik 6 myl. nuo rubežiaus. Kronstadt yra svarbiausias Transylvanijos miestas, turintis į 41,000 gyventojų. Hermanstadt turi į 33,000gyventojų. Abiejų miestų didžiuma gyventojų yra rumunai.

VOKIETIJA APSKELBIA KARĘ RUMUNIJAI.

Berlinas, rugp. 28 — Vokietija apkselbė karę Rumunijai.

Vokiečiai mano, kad Rumunijos pasielgimas turės įtekmę ant Graikijos. "Bet ne žiurint kiek naujų priešų pasirodys", sako vokiečių spauda, "Vokietija ir jos talkininkės kovos su pilnu pasitikėjimu iki išloš karę".

SĄJUNGIEČIAM SEKASI MACEDONIJOJ.

Londonas, rugp. 28 — Artilerijos mušis tebeina išilgai viso Macedonijos (šiaurės Graikijos ir pietų Serbijos) fronto. Serbai atmuša bulgarų atakas.

Bulgarai užėmė vietas į vakarus Kavala, ką graikai apleido. Anglų karės laivai bombardavo bulgarų pozicijas ties įtaka Struma upės.

VENIZELOS NORI KAD GRAIKIJA KARIAUTŲ.

Athenai. Nedėldienyje 28 d. rugp. 50,000 graikų įvykdino demonstranciją prieš Venizelos, pirmiau buvusio graikų premiero namus, jo garbėje. Jie entuziastiškai priėmė Venizelos patarimą pasiusti komisiją karaliui, reikalaujant kad prirengtų kariumenę prie galimos karės. Taipgi, kad butų prielankesnis sąjungiečiams negu teutonams.

Venizelos yra prielankųs sąjungiečiams, ir nuo pat pradžios geidė, kad Graikija prie jų prisidėtų. Dabar jo draugas buvo paskirtas, bent laikiniai, galva Graikijos štabo. Tas, sakoma, reiškia, kad ir Graikijos valdžia jau susipranta, ir ketina geriau išklausyti norų pačių žmonių, kurie visada labiau pritarė sąjungiečiams ir dabar yra labai suerzinti bulgarų pasielgimu.

RUMUNAI ĮSIVERŽĖ TRANSYLVANIJON.

Londonas, rugp. 29 — Rumunijos kariumenė įsiveržė Transylvanijon ir plačiai apsupdama austrus, išvarė juos iš jų pirmos gynimosi linijos Karpatų kalnuose.

Pati Vienna pripažysta tą ir sako kad mušiai tebeina išilgai viso Austrijos - Rumunijos rubežiaus (per 400 mylių).

Rumunai ir rusai jau susijungė Bukovinoje ir kartu atakuoja Gen. Koevess'o kariumenę, į pietus Kimpolungo. Rusai skubiai siunčia daugybes kareivių, į Bukoviną, kad darbuotis iš vien su rumunais.

Rumunijos karalius Ferdinandas paliepė sumobilizuoti visus Rumunijos rezervus, ir pats nuvyko ant fronto paimti komandą.

Rusija pasiuntė daugelį savo orlaivių rumunams.

HINDENBURGAS . VIRŠIAUSIAS VADAS.

Londonas, rugp. 29 — Pranešta iš Kopenhageno, kad Kaizeris atstatė gen. Erich von Falkenhayn nuo vietos kaipo galvą generalio štabo ir atidavė viršiausią komandą visų frontų maršalui von Hindenburgui.

Iš Visur.

ŠVEDŲ IR RUSŲ GELŽKELIAI SUSIJUNGS.

Londonas. Sutartis tarp Rusijos ir Švedijos del sujungimo gelžkelių sistemų abiejų šalių padarant tiltą ant Tornea upės, kuri yra dalis rubežiaus tarp Švedijos ir Rusijos, tapo patvirtinta. Tiltas bus pradėtas 1 d. rugsėjo.

PARSIGABENO 1000 CHINIEČIŲ.

Paryžius. Tukstantis chiniečių darbininkų atvyko į Lyoną, dirbti Francijos amunicijos fabrikose. Sakoma netrukus atvyks daug daugiau chiniečių.

SAKO ANGLAI GINKLUOJA VISUS LAIVUS.

Berlinas. Užjurinių žinių Agentura praneša, jogei gavo telegramą iš Rotterdamo, kad anglų valdžia paskelbė Holandijos valdžiai, kad nuo vidaus rugpiučio mėn., visi anglų prekybos laivai bus apginkluoti. Ir laivų kapitonam paliepta varto ti ginklus prieš visus priešų laivus, ant didžiųjų jurių, bet ne neutrališkuose vandeniuose.

SAKO PRIEŠAI NELEIDŽIA MAITINTI LENKUS.

Petrograd. Atsakydamas ant prezidento Wilsono prašymo, kad caras, kaip ir kiti Europos Valdonai sutiktų leisti dastatyti badaujantiems Lenkijos žmonėm maisto, caras sako, kad jis pilnai supranta vertę amerikonų pasistengimų išgelbėti lenkus, bet ant nelaimės, tautos su kuriom Rusija kariauja, nesutinka ant pleno šelpti lenkus.

Jis užtikrina Prezidentui Wilsonui, kad ateityje prisidės kiek tik galėdamas prie naujų bandymų Lenkiją šelpti.

DEUTSCHLAND RENGIASI VĖL IŠKELIAUTI.

Berlinas.. Vokiečių prekybinis submarinas Deutschland buvo priimtas Bremene su neišpasakytu džiaugsmu ir didelė demonstrancija Bremeno gyventojų. Kapitonui Koenig ir jo jureiviam buvo suteikta $25.000 kaipo dovana nuo Bremeno turtuolių.

Dabar Deutschland jau vėl rengiasi keliauti Amerikon, su dar didesniu tavoru negu pirmą kartą.

ŽEMUOGIŲ ARBATA GERIAUSIA.

Londonas. Gauta žinios, kad Karališkas Sodauninkystės Institutas Berline darė eksperimentus su įvairiais lapais bandydami atrasti ką nors į vietą arbatos, kuri kainuoja $2. ant svaro, tad yra perbrangi didžiumai žmonių. Daugiau negu 20 rušių lapų buvo išbandyta, ir atrasta, kad tik trįs, žemuogių, juoduogių ir aviečių, gali užimti arbatos vietą. Iš šių trijų, žemuogių lapai yra geriausi. Kuomet atsakančiai padaryta, žemuogių lapų arbata, sulyg Instituto pranešimo, yra daug geresnė už tikrą arbatą.

PAGELBĖS ATGAIVINTI INDUSTRIJAS.

New York. Nariai Amerikonų Industrijos Komisijos į Franciją, iškeliavo į Bordeaux, Francijoj, ant pakvietimo Francijos valdžios. Jie ištyrinės sąlygas Francijos industrijų ir pagelbės daryti plenus del atgaivinimo šių industrijų, karei pasibaigus.

Jie ištirs taipgi, kaip amerikonų kapitalas ir spėkos galės geriausiai buti sunaudotas Francijoj.

Iš Amerikos.

SUV. VALST. KARĖS LAIVAS SUDAUŽYTAS,

San Domingo. Suvienytų Valstijų šarvuotis skraiduolis Memphis užėjo ant akmenų čionai laike staigaus pakilusios audros ir buvo visai sudaužytas. 20 jureivių kurie grįžo į laivą nuo pakraščio, motorinėje valtyje, prigėrė. Oficieriai ir jureiviai nuo pačio Memphis išgelbėti. Memphis yra taip sugadintas kad visai negalima bus jį pataisyti. Tai buvo laivas 14,500 tonų ir 23.000 arklių jėgų. jis turėjo 990 ypatų įguloje. Memphis buvo pabudavotas 1904 metais.

Sudaužytas laivas pirmiau buvo vadintas Tennessee ir po šiuo vardu, karei ištikus, nuvežė $5.867 000 amerikonams, kurie radosi Europoj ir neturėjo pinigų namon sugrįžti.

GELŽKELIŲ DARBININKAI PASIRENGĘ STREIKUOTI.

Washington. Vadai gelžkelių darbininkų unijų atmetė visus gelžkelių sąvininkų pasiulymus ir Prezidento Wilsono plenus ir nutarė išsaukti streiką pradedant nuo 7 val. ryte, Labor Day.

Gelžkelių sąvininkai butinai reikalauja arbitracijos o gelžkelių darbininkai to vis griežtai atsisako. Jie nė nenori kad komisija del ištyrinėjimo dalykų stovio butų paskirta, kaip Wilsonas pataria. Jie tiesiog pasako, kad jei kompanijos nesutinka išklausyti jų reikalavimo, jie streikuos.

Prezidentas Wilsonas, negalėdamas nieko kito daryti, ir pasiryžęs jeigu tik galima išvengti baisios nelaimės, kurį kiltų iš streiko, sušaukė kongresą, ir prašė jo, kad padarytų įstatymą, kuris užgintų gelžkelninkams streikuoti pirm negu dalykų stovis bus viešai ištirtas.

Dar nežinia ar Kongresas galės padaryt tokį įstatymą, ir jei bus padarytas, ar jis galės sulaikyti streiką, kuri jau iššaukta ant Labor Day.

Tuo tarpu gelžkelių sąvininkai praneša žmonėm keliaujantiems gelžkeliais atlikti kelionę prieš Labor Day nes negali užtikrinti kas potam bus.

Jei streikas ivyktų, dirbtuvės visoj šalyje netrukus turėtų sustoti ėję, daugeliui miestų tuoj pritruktų maisto, kuro ir tt. Abelnai, tai butų baisi nelaimė visai šaliai.

NELAIMĖ AUTOMOBILIŲ LENKTYNĖSE.

Kalmazoo, Mich. Laike automobili lenktynės per 100 mylių kelią, vienuolika automobilių susimušė pirmame kelio išsisukime. 5 automobiliai buvo sudaužyta į šmotelius ir du šoferiai buvo užmušti o 8 sužeisti.

PERKUNAS TRENKĖ Į DIRBTUVĘ

Brockton, Mass. Perkunas trenkė Į E. L. Gowdey'o dirbtuvę 24 d. rugp., eksplioadavo kubilą alkoholio ir uždegė dirbtuvę ir namus arti stovinčius. 9 žmones buvo gana sunkiai sužeista o apie 20 lengviau sužeisti. Blėdies padaryta ant kokio $100 000. Viena dalis dirbtuvės buvo visai atskelta nuo budinko.

VOKIETYS SUOKALBININKAS PABĖGO.

Atlanta, Ga. Robert Fay, kuris sakosi buvęs oficierius vokiečių kariumenėje, ir kuris kiek laiko atgal buvo pasiustas kalėjiman ant 8 metų už tai kad sudarė suokalbį prieš Suv Valstijas, pabėgo iš kalėjimo 29 d. rug. su kitu vokiečiu nelaisviu William Knobloch.

MILIJONAI ŽYDŲ ATVYKS.

Jau ir dabar New Yorkas yra kaip ir nauja Judėja, turintis daugiau žydų gyventojų negu Palestina, bet karei pasibaigus, sakoma Amerikon atvyks dar dusyk tiek žydų. Mat kuone visi žydai dar likę Rusijoj, po karei ketina imigruoti į Ameriką. Ir jeigu pirmiau, Rusijos valdžia kliudė jų išvažiavimą, dabar ji netik nekliudys, bet darys ką tik galėdama, kad pagelbėti žydams išsikraustyti į Ameriką arba į kitas šalis, bile tik šios šalįs priims žydus. Taip yra pasakęs pats Rusijos Vidaus Dalykų ministeris. Žydų komitetas yra susitvėręs kad kaip tik po karei atgabenti Amerikon 1,000,000 žydų o dar kitus milijonus į sekančius du, tris metus.

Rusijos valdžia tik reikalauja, kad žydai imigrantai keliautų iš rusų prieplaukų ir rusų laivuose.

Nauja laivų linija tveriama del žydų imigrantų pervežimo.

MARGUMYNAI.

MIESTŲ MIŠKAI.

Nekurie Europos miestai turėjo savus miškus nuo 10-to šimtmečio. Šiandien apie 60-tas nuošimtis miestų ir miestelių Europos, turi savus miestus. Praeitą metą, Zurich, Šveicarijoj, uždirbo $20.000 nuo savo miškų.

Remiantis ant to, Yale universiteto girininkystės mokyklos perdėtinis, p. J. W. Taumey, sako, kad Amerikoje valdžia turėtų paimti į savo rankas valdymą didžumos miškų; kad kiekviena valstija ir miestas turėtų po savą mišką, nes kitaip Suv. Valstijos kadanors visai neteks miškų. Mat privatiniai miškų savininkai tankiai tik išnaudoja miškus, ir tada, visai juos iškirtę, išpustiję, apleidžia, nesirupindami pasėjimu naujų medžių. Privatiškiem savininkam ne labai apeina sėjimas ir dažiu rėjimas medžiu, iš kurių bus nauda tik 100 metų vėliau. Kuomet miškas priklauso visuomenei, tada visai kas kita. Tada rupinamasi netik dabar naudotis medžiais bet žiurėti kad ir ateinančios gentkartės turėtų medžių. Miškai atneša sekančią naudą visuomenei: apsaugoja vandenių sandelius nuo išdžiuvimo, apsaugoja nuo potvinių, atneša pinigus už pardavimą pertekliaus medžio ir duoda vietą pasilinksminimui, nes kuomet priklauso miestams ar valstijom, gali buti vartojami kaipo parkai.

Nekurie Suv. Valstijų miestai jau ir pasinaudojo šia įdėja. Sakoma jie turi į 500,000 akrų miškų.

MOTERIS NARUNAI.

Per ilgus šimtmečius, Japonijos gabiausi narunai per lų žvėjystėje buvo moterįs. Pirmiau ištisos šeimynos užsiimdavo šiuo amatu, bet pamažu moterįs vis daugiau ir daugiau ėmėsi prie šio amato iki dabar net 90 nuošimčių perlų narunų yra moterįs.

Jos gyvena daugiausiai ant pakraščio Ago ir Gokašo įlankų kur randasi daugybė perlinių austerų. Mergaitės nuo mažų dienų lavinamos nardyti vandenyje, taip kad kuomet pasiekia 13 ar 14 metų, kuomet skaitomos kaipo užaugusios, jos yra jau gabios

Kartą tapę narunėms tik tokiu budu užsidirduoną per kuone visą amžių.

Jos paprastai dirba nuo 8 ar 10 val. ant dienos su 30 minutų pasilsiui tarp kas dviejų valandų. Jos pasineria į nuo 15 iki 45 pėdų vandens bejieškant austerų su perlais. Narunės parodo didžiausią gabumą nuo 25 m. iki 35. Nuo tada iki 45 metų, jų spėkos eina žemyn ir pasiekę 45 m. jos turi liautis dirbę. Paprastai, jos buna taip nuvargę, kad jos retai išgyvena daugiau kaip 5 —6 metus nuo nustojimo nardyti.

Jos uždirba tik nuo 15 c. iki dolerio ant dienos bet yra taupios, tad susitaupina gana diktokas sumas del pasogos. Darbščiausios greičiausia apsiveda, nors sunku matyti kokią naudą tas joms atneša, kadangi jų vyrai, kartą vedę, virsta į tikrus tranus ir jos turi uždirbti duoną visai šeimynai. Nors jos ir buna dailios, kuomet dar mažos, bet nuolatinis gyvenimas vandenyje ir prie vėjo, tuoj pajuodina, suranduoja jų veidus, ir jos tampa labai negražios.

Į septynis mėnesius net 5000 išradimų buvo suteikta del peržiurėjimo Suv. Valstijų Laivyno Komisijai.

-:- -:- -:-

Žirafai (laukinai gyvuliai su labai ilgais kaklais gyvenanti Afrikoj) gali matyti užpakalyje saves, visai nejudindami galvą.

Apžvalga.

Iš paskelbto Wilkes Barre'je atsibuvusio susivažiavimo protokolo matyti, jogei musų sriovės nesugebėjo susivienyti galutinai nė vienos dienos darbui, rinkimui aukų lietuviams paskirtoje dienoje. Tiesa katalikai ir tautininkai susitaikė, bet socalistai anot "Lietuvos" karikaturisto, tapo "prispirti prie sienos" arba teisingiau sakant, varu prašalinti nuo bendro darbo.

Nesuprantama kokiais principais ir kokiu tikslu vadovaudamiesi musų katalikai ir tautininkai pastatė taip nužeminančias socialistams išlygas, kurios iššaukė vien nepasitikėjimą ir pilnai pamatuotus protestus. Komitetas tveriamas rinkimui aukų ne kokiems politiškiems tikslams ir vienintėlė jo užduotis — kaip galima daugiaus surinkti aukų Lietuvai. Juo daugiau bus darbininkų, juo geresnės pasekmės, juo geriau bus atlikta užduotis. Komiteto vietos nemokamos ir nebuvo reikalo jų niekam pavydėti — juk darbo yra begalės, dirva labai plati ir aišku iš anksto, jogei ji nebus priderančiai, nuodugniai apdirbta — mums truksta darbininkų visur ir visame kame. Nežiurint į tai, musų susivažiavę veikėjai pabijojo turbut turėti perdaug neapmokamų darbininkų, kad pasirupino taip aprybuoti komiteto narių skaičių ir suteikė socialistams tik dvi vietі, kuomet katalikams buvo duota šešios ir tautininkams keturios vietos. Jei socialistai išreiškė norą dirbti Lietuvos labui, kodėl neduoti jiems to darbo. Darbo užteks visiems. Del neužsitikėjimo? Bet kodėl jie turėtų užsitikėti katalikams ir tautininkams budami tokioje žeidžiančioje mažumoje?

Ne laikas šiandien lietuviams vieniem į kitus intarti nai žiurėti ir nepasitikėjimą laikas butų prašalinti.

Kodėl negalima buvo duoti ir katalikams 6 vietas ir tautininkams — 6 ir socialistams — 6? Juk mokėti už tas vietas nereikėjo. Daugiau butų buvę pasitikėjimo, daugiau žmonių, daugiau darbininkų ir pasekmėje daugiau dolerių vargstančiai Lietuvai.

Jokios svarbos šis komitetas musų politikoje neturės, ir varžytis del vietų nebuvo jokios rimtos priežasties, jei bent noras kitus nužeminti ir sau daugiau tuščios garbės įgyti. Juk nebuvo šaukiama parlamentas, Lietuvos ukį rėdyti, nebuvo tveriama kokia įstatymdavystės įstaigą Lietuvos konstituciją gaminti, tik steigiama organizacijinis komitetas lietuvių dienai ir del to musų politikieriai rado reikalingų savo politikos srovių pozicijas ginti, prieš savo politikos priešus kovoti ir siekti prie pergalės. Lietuvos vargas, badas — tai tik tarp ko kito...

Džiaugiasi tautininkai savo laimėjimu, bet tas laimėjimas primena katalikų laimėjimą Čikagos seime, so- Yorko seime, ir baugu kad kaip tada taip ir šį kartą vieton vienybės bus naujų vaidų.

MEMORIJALAS.

KURĮ KUN. DR. V. BARTUŠKA ĮTEIKĖ POPIEŽIUI.

Šventasis Tėve: —

Leiskie man įteikti jums, šį mažą memorijalą reikale gelbėjimo nukentėjusių del karės mano nuvargintoj tėvynėj.

Lietuva yra viena labiausia nukentėjusių del karės šalių, nes nekurios jos provincijos ėjo iš rankų į rankas priešininkų. Jos gyventojai papuolė į didžiausią vargą. Kad teikti jiems pagelbą susitvėrė ten keletas komitetų. Po rusu ten buvo keturi komitetai, valdžios pripažinti, ir buveinė buvo Vilniuje: 1. Centralinis Lietuvių komitetas su pirm. M. Yču, Dumos atstovu. 2. Lenkų komitetas buvo tai skyrius lenkų varšavinio komiteto. 3. Rusų ir 4. Žydų komitetas. Visi komitetai turėjo tikslą teikti pagelbą keturioms tautoms Užėjus vokiečiams, rusai turėjo traukti iš Vilniaus ir rusų komitetas buvo uždarytas. O Lietuvių Centralis komitetas persidalino į du autonomiškus skyrius, kurio vienas pasiliko Vilniuje teikti pagelbą lietuviams po vokiečiu, antras persikėlė į Petrapilį ir užsiėmė teikimu pagelbos pabėgėliams, pasklidusiems po plačią Rusiją, toli nuo Lietuvos. Pagal mano ištyrimų trys gelbėjimo komitetai — lietuvių, lenkų ir žydų yra vokiečių valdžios pripažinti ir veikia.

Kaslink šaltinių, tai lenkų komitetas Vilniuje budamas skyrium lenkų varšavinio komiteto, gausiai gauna ištekliaus is Generalio komiteto gelbėjimui nukentėjusių del karės Lenkijoj. To komiteto buveinė yra Vevey, Šveicarijoj. Žydų komitetas gauna ištekliaus iš svetur, nes toji tauta turi daug labdaringų drjų. Vien lietuvių komitetas, lieka be ištekliaus. Kokios tam priežastys?

Svarbiausias ištekliaus šaltinis Lietuvai, lygiai kaip ir Lenkijai, yra užsienis. Svetimtaučiai, vienok, nežino Lietuvos ir nežinodami, kad tos šalys apgyventos dviejų skirtingų tautų, paprastai Lenkiją ir Lietuvą ima už vieną šalį. Kadangi tiedu dalyku sumaišomi, tai visuomenė, siųsdama aukas Lenkijai, tiki jog tų aukų kliuva ir lietuviams. Ištikrųjų lietuviams nekliuva tų aukų, kurios siunčiamos Lenkijai ir Lietuvai. O štai kaip tas įvyksta:

Yra žinoma, jog lenkų Generalis Komitetas, kurio buveinė Vevey, Šveicarijoj, gauna visas aukas, skiriamas nukentėjusiems del karės Lenkijoj. Svetimtaučiai, vienok, neatskiria Lietuvos nuo Lenkijos ir siunčia aukas tam vienam komitetui dviem tautom.

Ir kaip veikia lenkų Vevey komitetas?

Teisybė, keletą kartų tasai komitetas atsiuntė žinias nukentėjusių Lietuvoje. Liepos 9 d. 1915 m. atsiuntė 25.000 frankų, rugpiučio m. 51.000 frankų. Bet netikęs buvo dalykas pavesti tų aukų išdalinimą lenkų komitetui, kurs yra varšavinio komiteto skyrius. Tai pašalpą gavo tik lenkai, o lietuviai nieko negavo. Tuli lietuviai, kurie buvo Vevey komitete, kaip grafas Andriejus Plater - Syberg, pasibiaurėję vilniškio lenkų komiteto veikimu, nusprendė siunčiant pašelpą į Vilnių pažymėti, jog trečia sumos dalis turi eiti lietuviams. Su šitokiuo padavadijimu spalio 8 d. 1915 m. pasiųsta į Vilnių 100.000 frankų ir gruodžio 1 d. 108.000 frankų.

Ištiesų, teoretiškai, šiuo padavadijimu apsireiškia teisingumo kibirkštėlė Vevey komiteto, bet iki pilno teisingumo ir lygybės toli gražu tuomi neprieinama. Anos sumos buvo skiriamos keturioms lietuvių gubernijoms: Vilniaus, Kauno, Gardino ir Suvalkų. O pagal oficialių 1897 metų statistikos Vilniaus gub. lenkų buvo 8.2 nuoš., lietuvių 17.6 nuoš. Suvalkų gub. lenkų 23 nuoš., lietuvių 52.3 nuoš. Kauno gub. lenkų 9 nuoš., lietuvių 68.3 nuoš. Galop Gardino gub. lenkų 10.1 nuoš., o 0.2 nuoš. Visose keturiose gubernijose lenkų sudaro 10.7 nuoš., lietuviai 31 nuoš. Matant šitokią tautų proporciją, kas gali sakyti, jog teisinga yra skirti trečdalį 31 nuoš gyventojų, o du trečdaliu tiems, kurie sudaro tik 10.7 nuoš.

Bet kas aršiausia yra tai tas, jog Vevey komiteto padavadijimas padalinti tarpe lietuvių vieną trečdalį sumos, siunčiamos vilniškiui lenkų komitetui neišdavė jokių vaisių, nes tas komitetas nieko nedavė vilniškiui Lietuvių komitetui, kurs teikia pagelbą suvargusiems lietuviams. Iš antros pusės lietuviai negavo jokios tiesiogi nės pašelpos iš lenkų komiteto. Ir jei šis lenkų komitetas nudavė šelpiąs nukentėjusius lietuvius, tai ištikrųjų tą darė ne kad gelbėjus lietuvius, bet kad juos lenkinus.

Šis neteisingas vilniškio lenkų komiteto veikimo budas buvo išrodytas Lietuvių komiteto lenkų Vevey komitetui. Paskui kn. Žilius asmeniškai pasmerkė tą veikimą. Lenkų Vevey komitetas pasakė kun. Žiliui, jog jis neturįs teisės kontroliuoti vilniškio lenkų komiteto.

Šventojo Sosto palieptoji kolekta lenkų reikalams suteikė žymią sumą. Vienok, nepramatyta to, kad šiek tiek ir lietuviams kliutų iš tų pasaulinių aukų, jau vien del to, kad pagal prasiplatinusios opinijos lenkai maišomi su lietuviais.

Keletas rytinės Prusijos (Prusų-Lietuvos) kunigų žinojo vargingą Lietuvos padėjimą ėmė daryti pastangas kad ir lietuviai pasinaudotų bažnytinėmis aukomis. Tilžės kun. Wronka savo vardu ir vardu keletos kunigų prašė vyskupo Augustino Bludau (gyv. Frauenburge), kad iš Vokietijos bažnyčiose kolektos, kuri buvo padaryta paliepus popiežiui, butų [illegible] lietuviai nemažiau nukentėjo kaip lenkai. Vyskupas Bludau, pripažinęs teisigumą savo kunigo, perdavė tą reikalą Jo Eminencijai kardinolui von Hartman. Šisai pripažinęs kun. Wronkos teisingumą pasakė, jog nieko negalįs padaryti, nes visa kolekta buvo pasiųsta lenkų Vevey komitetui ir į tą komitetą reikią kreiptis. Kun. Wronka rašė lenkų Vevey komitetui apie tą reikalą. Komitetas atsakė, jog jis neužmirštąs Lietuvos ir parėmė tą pasigyrimu, jog siuntė pinigų į Lietuvą, kaip jau tas ankščiau buvo nušviestas. Tai dabar jau turime apie ką pagalvoti.

Po viso to prieinama prie išvydimo, jog aukos skirtos dviem tautom be atskyrimo, lenkams ir lietuviams, o pasiųstos lenkų Vevey komitetui nepasiekė savo tikslo, nes nekurie komitetai, ypač vilniškis, užsiimdamas labdaringais darbais, negali iškęsti neužsiėmęs politika. Vien lenkai naudojasi aukomis, o lietuviai su gailėsčiu matė, kaip jų vaikai už tuos pinigus yra lenkinami. Gražus Šventojo Sosto padavadijimas parinkti aukų Lenkijai, Lietuvai nei kiek neišėjo ant gero. Šis nelemtas atsitikimas, kaip jau viršuje išrodyta paeina labiausia iš to, kad Lietuva maišoma su Lenkija ir kad lenkai reprezentuoja lietuvius svetimtaučiams. Dėka tokiam nelemtam su maišymui lietuviai buvo palikti vieni aprupinti savo reikalus. Lietuviai nepeikia lenkų už tai, kad jie jų nešelpia, bet nepatenkinti tuo, kad lenkai, nieko neduodami lietuviams, o savo atskaitose pažymi šelpią lietuvius ir tokiu budu klaidina svetimtaučius ir šie nesirupina lietuviais, nes tiki, jog juos lenkai aprupina.

Suprantamas daiktas, jog lietuviai patys geriau galėtų tvarkyti savo reikalus. Jau yra lietuvių komitetų svetimose šalyse ir taip-gi namie. Ir tiems komitetams butų galima pavesti aukas. Kad tie komitetai yra pasitikėtini ir kad jie turėtų pasitikėjimą lietuviuose yra tas faktas, jog juose veikia kunigai, kurie Lietuvoje yra didžioje pagarboje. Svetimtaučiai ir-gi galėtų pasitikėti, nes kunigai yra vyskupų priežiuroje, o vyskupai paties popiežiaus.

Svetimose šalyse Fryburge, Šveicarijoj gyvuoja ir veikia nuo gruodžio 12 d. 1915 m. "Generalis Komitetas gelbėjimui nukentėjusių del karės Lietuvoje." Yra tai tarptautinė organizacija, kuri rupinasi šelpti nelaimingusius tėvynėje. Pagal savo įstatus šis komitetas šelpdamas nukentėjusius Lietuvoje nedaro skirtumų sulyg tautystės. Todėl galima pasitikėti, jog šis komitetas išvengs klaidas lenkų vilniškio komiteto, kurs globoja lenkus ir nesirupina lietuviais. Be to teisingumas generalio lietuvių komiteto tuo užtikrinamas, jog jis yra užregistras Šveicarijos registre, yra federalės valdžios priežiuroje, o taip-gi jo teisingumą ištikrina šlovingi asmenys [illegible] į komitetą Plater-Syberg, grafas Mikas Tiškevičius, grafas Przezdziecki, kunigaikštis Puzina, baronas St. de Brunow, keletas kunigų ir tt. Bešališkumas matosi iš to, jog komitete susivienijo atstovai įvairių politiškų tendencijų, lygiai reprezentuojamos lenkų ir lietuvių kalbos, jame nuolatinis delegatas St. Šalkauskis, reprezentuojąs Lietuvių Centralį komitetą, kurs budamas Petrapilyje yra ruošų valdžios priežiuroje. Galop Generalis Lietuvių komitetas turi sąryšius su komitetu Stockholme. O tas komitetas yra ir-gi lietuviškas, o jo pirmininkas yra p. Lindhaghin, to miesto majoras.

Baigdamas savo memorijalą, aš norėčiau dar išrodyti kodel katalikiškos tautos turėtų šelpti lietuvių tautą. Lietuviai yra geri katalikai; suprantamas daiktas, jog jai privalo stoti pagelbon katalikiškos tautos. O ištikrųjų žymiausią pašelpą lietuviai gauna nuo pravoslaviškos Rusijos. Ir ligšiol vien rusai teskiria žymias sumas Centraliam lietuvių komitetui ir kurs gelbsti lietuvius pabėgusius į Rusijos pasviečius, vokiečiams prisiartinus. Centralis Lietuvių komitetas nuo liepos 1915 m. iki Naujų Metų 1916 m. gavo nuo Rusijos valdžios ir iš privatiškų labdaringų dr-jų šešis milijonus frankų. Katalikiška lietuvių tauta tikrai turės liudną atminimą, jog laike sunkiausio jos gyvenime periodo buvo šelpiami vien tik pravoslavų ir kad katalikiškos tautos vakarinės Europos visai jais nesirupino.

Po išdėstymo šių faktų man rodos, kad vien del katalikystės Bažnyčia turėtų pributi pagelbon lietuvių tautai.

(Memorijalas buvo rašytas francuzų kalboje.)

(Prisiuntė "Darb.")

LIETUVIŲ DIENOS SUTVARKYMUI AMERIKOS LIET. SUSIVAŽIAVIMAS.

Susivažiavimas atsibuvo 17 d rugp. Wilkes Barre, Pa. Sekančios. 19. draugijų prisiuntė savo atstovus.

Iš viso pribuvo 50 atstovų.

1 — Liet. Darbininkų Sąjunga. 2. — Liet Vargoninkų Sąjunga 3. — Liet. R. - K. Moksleivių Susivien. 4. — Lietuvių Tautos Taryba 5. — Tėv. Mylėtojų Drja 6. — Am. Liet. Kunigų Sąjunga 7. — Tautos Fondas 8. — Liet. R.-K. Spaudos Dr-ja 9. — Liet. Socialistų Sąjunga, 10. — Susiv. Liet. Amerikoje; 11.—Susiv. Liet. R.-K. Amerikoje; 12.— Lietuvių Gelbėjimo Fondas; 13 — Lietuvos Autonomijos Fondas; 14. — Liet. Tautinė Sandara; 15 — Vietinis Lietuvių Komitetas; 16. — Lietuvių Spaudos Dr-ja; 17. — Liet. R.-K. Federacija Am.; 18. — Liet. R.-K.. Moterų Sąjunga Am.; 19.— Lietuvos Vyčiai Amerikoje.

Buvo nutarta: Sudaryti Centralį A. L. Komitetą, kurio užduotimi butų surengti vien Lietuvių Dieną. Išsiuntus surinktus pinigus ir išdavus atskaitą, jo darbas baigs pav[illegible] C[illegible] L. Komiteto valdybos, R. Karuža, T. Paukštis, F. Živatkauskas, V. K. Račkauskas ir M Šalčius; pirmieji du atsisakys iš komiteto, jei socialistai sutiks dalyvauti Centraliniame Amerikos Lietuvių Komitete. Perskaičius rekomendacijas, vienbalsiai užtvirtinta viršiaus surašytieji asmenys, kaipo Centralinio Komiteto nariai.

Presos Komitetan rekomenduojama: IŠ VIDURINĖS SRIOVĖS. R. Karuža, Dr. Jankauskienė ir V. K. Račkauskas; NUO KATALIKŲ PUSĖS — kun. B. Paukštis, kun. J. Miliauskas ir J. Kaupas.

Tuojaus po uždarymui suvažiavimo toje pačioje svetainėje įvyko Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto posėdis, kuriame paskyrstyta vietos sekančiai:

Pirm. — **adv. J. S. Lopatto**, 47 Bennett Bldg., Wilkes Barre, Pa.

I Vice-Pirm. — **kun. Dr. V Bartuška**, Mt. Carmel, Pa.

II Vice-Pirm. — **Fr. Živatkauskas**, 110 W Market St., Scranton, Pa.

I Sekrt. — **kun. Dr. P. Augustaitis**, Box 204, Girardville, Pa.

II Sekrt. — **M. Šalčius**, 1419 No. Main Ave., Scranton, Pa.

III Sekrt. — **V. K. Račkauskas**, 307 W. 30-th St. New York, N. Y.

Iždininkas — **V. Lukoševičius**, 322 Sunbury Ave., Minersville, P.

I Iždo globėjas —**T. Paukštis**, 13 Mill St., Pittston, Pa.

II Iždo globėjas — **Dr. J. Šliupas**, 1419 No, Main Ave., Scranton, Pa.

I Komiteto narys — **K. Krušinskas**, 59 Ten-Eyck St. Brokolyn, N. Y.

II Kom. narys — **R. Karuža**, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.

III Komiteto narys — **J. Miliauskas**, c. o. Politania Bank, Pittsburgh, Pa.

Centralinio Komiteto pirmojo posėdžio nutarimai bus paskelbti sekančios sąvaitės laikraščiuose.

Centr. Kom. 1-mojo posėdžio sek.,

V. K. Račkauskas.

Sakoma, kad Rusija turi suvirš 4,000,000. akrų žemės, kur galima butų auginti medvilnio, jeigu žemė butų aplaistyta vartojant irigaciją.

-:- -:- -:-

Suv. Valstijos importuoja kas met bananių už $14,000,000.

-:- -:- -:-

Idant apsisaugoti nuo karščio, Pittsfield, Mass. policistas, kuris stovi ant viršiausių gatvių susikryžiavimo idant diriguoti vežimus, gatvekarius ir tt., nešioja kopusto lapą kepurėje.

—:::—

Viens iš valgių ką albanai labiausia mėgsta yra kiaušiniai ir cibuliai išvirinti kartu per tris valandas ant dienos, per 10 dienų pavymui.

-:- -:- -:-

George McCrea iš South Scranton, Pa., nešėsi namon butelį karboliaus, kelinių kišeniuje. Kaip nors butelis truko ir rugštis netik labai apdegino kuną ir kojas nelaimingo žmogaus, bet taip įsisunkė per skylutes jo odos, kad jis mirė už keturių

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji:

Męs, kurie susirenkame čionai po medžiu, visi esame darbininkai, vieni iš musų pulkelio dirbame sunkiau — kiti vēl dirbame lengviau. Ne kurie iš mųs dirbam sunkiai ir mažai uždirbam, kiti vēl dirbam labai lengvai ir gerai uždirbam. Daugelis iš mųs dirbame savo darbą neturēdami ant savo galvos jokio darbdavio ir kēravotojo, kiti dirbam po darbdaviu. Musų darbdaviai nelygus, vieni yra žmonės nuolaisnųs ir geri, rodos tēvai, nori pasirupinti musų gyvenimu, kiti žiaurųs ir blogi. labiau nori mus išnaudoti negu žiuro ar męs pajiegsime nešti savo naštą, sunkiai dirbdami, mažai uždirbdami ir turēdami maitinti savo šeimynas. Męs darbininkai ir ne vienoki ēsame: nekurie iš mųs uždirbame mažai ir auginame dideles šeimynas, bet visi sotųs, visi pavalgę ir apsirengę, gražiai gyvena kaip ponai. Kiti uždirbame geras algas, neturime didelių šeimynų. o vargingiau išrodome, labiau vargstame.

Kokia tam priežastis yra, tai verta mums patiems tyrinēti. Verta mums tyrinēti ir abelnai musų gyvenimas, kaip męs gyvename, kaip musų kaimynai gyvena, kodēl yra tokis nevienodumas musų gyvenime. Reikia vesti knygą savo gyvenimui; tas yra labai svarbu, kad surašyti visus faktus savo istorijos. Męs kaipo žmones darbininkai žinome gerai kad apie musų gyvenimą istorijų niekas nerašys, o kad ir norētų kas parašyti tai negalēs teisingiau kaip męs patįs.

Niekas taip ne įdomu kaip darbiniko žmogaus pragyvenimas; tai yra surašas kiek jis uždirba ir kiek jam išeina pragyvenimas. Per metą laiko kur jis ką dirba, kiek gauna užmokesties, kiek dienų nedirba, iš kokios priežasties nedirba, kiek jo maistas, stancija, pragyvenimas kaštuoja tas visas yra labai svarbu, kad gale metų ant to surašo pažiurēję. męs galētume spręsti ar musų padējimas eina blogyn ar geryn.

Jeigu eina blogyn, tai reikia daryti kokia -- nors permaina ir žiurēti ar nebus galima permainyti, pakreipti ant geresnio. Pažiurēti kas mums kenkia, padaryti kokią nors reformą. Ant vietos ir vienaip vis smilgti, nemēginti nieko, tas reiškia apsileidimą. Darbininkui su [illegible] jam permaina kokia daryti, artai darbe ar pragyvenime, padaro nemažą tuolaikinį nuostolį, bet jaunam žmogui reikia megint, reikia jieškoti sau geresnės laimės.

Nors męs esame prasti darbininkai, bet tas nereiškia, kad męs tokiais ir visą gyvenimą turime buti; didžiausi šios dienos darbdaviai ir turtuoliai kadaise buvo prasti darbininkai. Prezidentai didelių gelžkelių kompanijų veik visi buvo prastų tēvų vaikai ir pardavinējo laikraščius, bēgiodami basi ir apdriskę. Tas parodo, kad ši pasaulē yra labai įdomi ir labai žingeidi. Šiandien męs dirbame pas kitą sunkiai, prižiurēti kad dienos darbą padarytume gerai. Mums sunku, bet kartais tas sunkumas ir vargas pagimdo mumyse mintį kuri veda mus iš tos vergystēs į geresnį stovį, parodo tuos pačius žmones darbininkus savininkais ko nors, o vēliau tas atneša pelną ir priverčia samdyti darbininką Taip tas pats darbininkas vieną dieną pats verkia kad jam gyvenimas sunkus, o kitą dieną jis spaudžia prie darbo kitą.

Męs visada turime žiurēti progos kad pagerinti savo buvį kame galēdami ir kur galēdami. Darbininkas žmogus turi suprasti, kad jam nelemta visą amžių vergauti pas kitą. Jam yra pilnai atviras kelias gerinti buvį. Kad pagerinti savo buvį, reikia kaipo biznierium buti ir savo darbininkiškas tiesas suprasti. Nekartą agitatoriai mokydami didelius burius darbininkų, pasakoja kaip ir kokiu budu darbininkai gali greitai savo buvį pagerinti. Kaip ant delno nurodo pilną teisybę, rodos kad tik taip, o ne kaip kitaip darydami, męs galime savo buvį pagerinti. Vienok ne visada taip išeina ir ant galo pasirodo kad nē pusės tame teisybės nēra.

Ypatingai neaprokuota kad darbininkai yra nevienokiam padējime ir ne visi vienaip mano. Kur agitatorius nupiešia didelę galybę ir laimējimą darbininkam, pasirodo kad tos galybės vietai nēra, nes pačių darbininkų norai visai skirtingi o tą skirtingumą daro jų pačių gyvenimas, jų pačių protogabumas. Delto tai męs darbininkai turime suprasti musų padējimą patįs, labiau negu koks agitatorius. Karš[illegible] tu agitatoriu kalbos, nurody- [illegible] mai , raštai ir visa spēka reikia patiem gerai apspręsti ir mēginti patiem savo protu išvesti nekaršta, bet apmąstyta išvedimą sau kurio laikytis. Kur męs nebusime, kur męs tik norēsime pagerinti savo padējimą geriausiai yra tą daryti šaltai su apmąstymu, nežiurēti kad agitatorius išmaukęs degtinės rēkia, draskosi, šaukia prie revoliucijos; tas dar neatneš mums pagerinimo buvio, jeigu męs žiurēsime į jį persiimsime taja nuomone kad tik pakeldami maištą, sulaužydami daiktus arba užgaudami policistus su akmenim pagerinsime savo buvį.

Tikrai norēdami pagerinti savo buvį, męs žiurome į savo užrašus, kiek mums kainuoja pragyvenimas, kaip męs gyvename ir išradę, kad musų uždarbys neduoda mums atsakantį pragyvenimą tada męs kreipiamės prie darbdavio ir parodome musų išeigas ir įneigas ir paduodame jam pačiam klausymą atsakyti ar męs pas jį dirbdami galime dorai gyventi ar ne. Jeigu jis peržiurējęs apmąsto, kad algos negali kelti, gal jo išdirbystē jam neduoda ikvaliai įeigų, kad geresnes algas mokēti ir jis atsako kad negali, tada darbinikai turi tiesą pamesti darbą ir jieškoti sau kitą pelningesnę vietą.

Atsitikime pametimo darbo — streiko darbininkai turi savo tiesas. Jie gali vaikščioti šalytakiais atkalbinti tuos darbininkus kurie eina jų vietas užimti į fabriką, bet neturi tiesos ant jų piktžodžiauti, mušti, neturi tiesos mušti policijos, neturi tiesos užblokuoti šalikelių arba gatvių. Eidami priešai tiesas, streiko nelaimės, o kad ir laimės, tai nelaimės tiek naudos kiek bus blēdies jiem patiem padarytos. Laike streikų darbininkai pasirodo beprotiškais ir žiauriais, delto yra kviečiama žiauri policija, didžiausi bomai, valkatos, kuriem žmogus nušauti arba sužeisti yra tik juokas. Delto, mieli broliai ir seserįs, męs kurie čia po medžiu susirenkame, bukime sumanųs ir nepakiškime savo galvos ten kur ją vargšę koks valkata sudaužytų. Matant, kad nēra vienybės tarpe darbinikų, geriau prasišalinti o ne buti sužeistu ir dar išnaudotu per nēva apgynējus, bet ištikro dar didesnius huliganus kaip tas pats [illegible] vys, kuris nesutinka [illegible] ant metų [illegible] okesties [illegible] Lietuvai [illegible] prieš šį aventuristą (t. y. Napoleoną) ir francuzus, bet nors jis pasiuntē jo garsiausį generolą, Suvorov, prieš Napoleoną, ir nors Suvorov vēl ir vēl sumušē francuzus, jis galutinai buvo apgalētas ir turējo sugrįžti Rusijon.

Tada Povilas, kuris pradējo labai gerbti Napoleoną už jo pasisekimus, atsisakē nuo sutarties su Austrija ir padarē sutarti su Napoleonu. Šios sutarties tikslas buvo atimti Indiją nuo Anglijos. Bet neturējęs laiko įvykdinti šiuos planus, Povilas, kuris buvo labai įsipykęs visiem iš priežasties jo despotiškų reformų ir jo nemalonaus budo, buvo nužudytas jo palociuje 1801 m. Sako ma, kad viens iš suokalbininkų, kurie norējo išpradžių jį tik numesti nuo sosto, užsmaugē jį.

Povilą sekē ant sosto jo sunus, Aleksandras I, Katarinos mylimiausias anukas, kurį ji buvo labai rupestingai išauklējus. Aleksandras buvo talentingas ir malonaus budo vaikinas (jis turējo tik 25 m.) ir išsyk padarē gerą įspudį ant savo žmonių.

Pirm negu francuzų revoliucija parodē jai kaip tos įdējos buvo pavojingos, Katarina, kaip ir visa tų laikų Europos inteligentija, labai gerbē francuzų filozofų, Rousseau, Voltaire, Diderot ir kitų įdējas apie politišką laisvę, reformas ir t.t. Šias įdējas ji, ir mokytojai kuriuos ji jam paskyrē, įkvēpē Aleksandrui. Tad užējęs ant sosto, su patarimu jo draugų, jaunų bajorų, taipgi išauklētų francuzų filozofų įdējose, Aleksandras nutarē visai atnaujinti Rusiją, panaikinant joje visas skriaudas, visus vargus. Jis ir jo draugai svajojo apie visokias pamatines reformas, svarbiausia kurių turējo buti paliuosavimas baudžiauninkų. Toliau, valdymas Rusijos turējo buti konstitucijonalinis ir atstovaujantis visus žmones. Ant nelaimės, tai buvo tik svajonės jaunų nepatyrusių vyrų, kurios neturējo buti išpildytos . Bet-gi Aleksandras įvykdino keletą reformų senoje administracijos sistemoj, kuri veikē neišpasakytai išlēto. Aleksandras pirmutinis įvykdino Rusijoj atskiras ministerijas, kiekvieną su savo kanceliarija, del karēs, užsienio dalykų, apšvietimo ir t.t.

Pirmuose metuose Aleksandro viešpatavimo, Rusija įgijo nemaža naujos teritorijos. 1801 m., gruzai, kuriuos turkai labai persiekiojo, prašē rusų pagelbos ir dalis Gruzijos perējo į jų rankas. 1810 m. sutartis buvo padaryta, sulyg kurios Rusijai teko visa Gruzija. Tik keleta metų, taipgi, po užējimo Aleksandrui ant sosto, ištiko karē su Švedija. Ši karē pati, nelabai svarbi buvo, bet ji turējo svarbias pasekmes, kadangi karei pasibaigus, 1809 m. Finlandija savo noru pasidavē Rusijai, su tom išlygom, kad Rusija jai paliktų sąvą administraciją ir visas senas tiesas ir privilegijas.

(Tąsa)

DARBININKŲ ŽINIOS.

Belgija turi 148,000 suorganizuotų darbininkų.

XXX

Septyniosdešimtis šeši miestai Suv. Valstijose .turi viešus darbo sujieškojimo biurus.

XXX

Egipte, 2,315,149 ypatų už siima žemdirbyste; 57,144 iš šių darbininkų yra moterįs.

XXX

Penkta dalis kriaučių Suv. Valstijose yra moterįs.

XXX

Anglijos angliakasių mokestįs pasididino dvigubai nuo 1888 m.

XXX

Gegužio mēn., Barcelona, Išpanijoj turējo 9 streikus.

XXX

Skalbyklų darbininkai ir darbininkės Massachusetts valstijoj, gauna mažiausiai $8.00 ant sąvaitės.

XXX

Glasgow, Škotijos, duonkepiai reikalauja $10 ant sąvaitės ir 25 c. karēs priedo.

XXX

Californijos unijistai reikalauja panaikinimo visų privatinių darbo sujieškojimo biurų.

XXX

Iš priežasties augštų pragyvenimo kainų Mandžurijoj, administracija Chinijos Rytų gelžkelio, pakēlē darbininkams mokestis ant nuo 15 iki 30 nuošimčių.

XXX

Dabartiniu laiku ant Anglijos ukių dirbama nedēldieniais taip pat kaip šiokiom dienom.

XXX

Nuo sausio 1, 1917, Chattanooga, Tennessee, elektro darbininkai turės 8 val. darb dieną.

XXX

Anglijos valdžia yra kaltinama perdidelių išnaudojimu moterų darbininkių amunicijos išdirbime.

XXX

Dabartinė unijų sistema Anglijoj prasidējo apie 1812 metais.

XXX

Įstatymai priverčia francuzų jurininkus ir kasyklų darbininkus iš kalno parupinti sau pragyvenimą senatvēje.

XXX

Miesto paprasti darbininkai mieste Milwaukee, Wis. gaus mažiausiai 30 c. ant valandos už 8 val. darbo dieną.

XXX

Cyrus H. K. Curtis, dabar gal turtingiausias išleidējas knygų, laikraščių ir t.. pasaulēje, pradējo savo karjerą pardavinējant laikraščius ant gatvių, kuomet dar mažas vaikas buvo.

XXX

Iš priežasties Central Labor Unijos agitavimo, miestas San Mateo, Cal., dabar moka savo paprastiem darbininkam $3.00 ant dienos už 8 val. darbo dieną.

XXX

Užtai kad taip labai trukšta darbininkų apvalyti laukus Kanadoje, gal per tulą laiką reikės uždaryti dirbtuves ir krautuves, idant paliuosuoti darbininkų [illegible]

RUSIJA.

(Tąsa)

Katarinos viešpatavime atsibuvo du sukilimai žmonių prieš valdžią. Pirmutinis sekē baisią epidemiją Maskvoje, 1770 mete, o antras, kuone tuo pat laiku, atsibuvo Pietų Rusijoj, kur tulas Emilian Pugačev nudavē ēsąs Petras III, kuris neva nemirē ale pabēgo į Ukrainą. Dabar jis neva ējo Peterburgan nubausti jo žmoną. Pugačev skelbē, kad vēl įgijęs galybę, jis stos už žmones, prieš bajorus, delto labai didelį skaičiai kazokų, nuskriaustų mužikų ir puslaukinių genčių, kaip tai Kalmukai, Kirkizai prisidējo prie jo. Pugačevui pavyko užimti keletą žymių vietų kaip tai Kazan, kurį jis sudegino, Saratov, Caritsin, Astrakhan ir t.t. Jis sumušē keletą rusų kariumenių, ir nors ir pats nekartą buvo blogame padējime, betgi kovojo net per penkis metus. Galutinai Katarina pasiuntē savo garsiausią generolą Suvorov, prieš jį, Suvorov privertē kazokus atiduoti Pugačev į jo rankas ir tada, Pugačev buvo įdētas į klētką, pasiustas Maskvon ir tenai pakartas 1775 m.

Lenkija, kuri buvo taip galinga buvus viduramžiuose , 16-tame ir dargi 17-tame viduramžiuose, 161tame, ir dargi 17 - tame šimtmetyje, galutinai, ačiu vidaus nesutikimams, buvo pradējus žemyn pultī. Bajorai turējo tiesą išrinkti Lenkijos karalius, tad po kiekvieno karaliaus mirties, kildavo žiaurųs nesutikimai vienų su kitais. Tas ir nesutikimai tarp bajorų ir kaimiečių, kuriuos žiauri "ponai" laikē baisiausioj vergijoj, visai nusilpnino Lenkiją ir davē progą jos godžiom kaimynēm ją praryti. Prusijos, Austrijos ir Rusijos valdonai, susitarę ją padalino tris kartus, 1772, 1792, 1795 metuose.

Kuomet antras padalinimas Lenkijos atsibuvo, lenkai taip supyko, kad vadovaujant Koščiuškai sukilo ir išskerdē rusų garnizoną Varšave. Katarina pasiuntē Suvorovą, kuris visai sumušē Koščiušką. Tada visa Lenkija pasidavē ir netrukus jos vardas visai dingo nuo Europos žemlapio. Rusijai teko Baltgudija, Lietuva, Volynija ir Kurlandija. Lenkų karalius Poniatowski buvo nugabentas Peterburgan.

Katarina bandē daug reformų įvesti Rusijon ir palengvinti ypač mužikų padējimą, ne užtai, kad ji gerą širdį turējo, bet užtai kad ji mylējo civilizaciją, ir skaitē kaipo necivilizuota bereikalingai plakti ar nužudyti vergus. Ji skaudžiai nubaudē augštą bajorę, kuri buvo nukankinus iki mirties net 40 mužikų. Betgi jai nevisai pavyko įkvēpti mēlaširdystę rusams, taip kaip jai nepavyko išnaikinti tamsybę iš Rusijos; bet ji darē ką galējo, ir visgi daugiau kulturos suteikē augštesnēm ir vidurinēm luomom, kuriom ji įkvēpē daug tos francuzų dvasios, kurią ji pati taip pamylējo.

Katarina labai gabiai valdē vidaus dalykus. Del geresnio valdymo jos milžiniškos šalies, ji padalino ją į penkias dešimtis rēdybų, kurios buvo tolyn padalytos į pavietus su atskirom administracijom ir teismais. Miestai turējo savo valdžias, po burgmistru.

Viena Rusijos luoma, kuri tikrai nemylējo Katarinos, buvo tai dvasiškija. Bažnyčios o ypač kliošturiai buvo labai pralobę per tuos ilgus šimtmečius kuomet jiem nereikēj mokēti taksų. Jie turējo milžiniškas terito rijas, ir sakoma į milijoną baudžiauninkų. Katarina atidavē dvasiškijos sąvastis į rankas tam tikros svietiškos komisijos, kuri atidavē didesnę dalį įeigų valdžiai o dvasiškijai mokējo tik tam tikras pensijas.

Katarina labai mylējo keliauti ir apkeliavo kuone visą savo imperiją, su kuria ji gerai susipažino. Ji daug padarē del pagerinimo kelių tarp svarbiausių miestų. Už jos nuveikimus, ji įgijo vardą "Katarinos Didžiosios". Ji mirē staiga, 1796 m.

Naujas Rusijos caras buvo Povilas I, Katarinos sunus, kurio ji labai nekentē. Povilas lyginai taip nekentē jo motinos, ir pastojęs caru, darē ką tik galēdamas kad paversti jos reformas ant nieko. Jis ypač bandē išdildinti francuzų įtekmę, ir net uždraudē francuzams įeiti į Rusiją. Povilo svarbiausias nuveikimas buvo įvedimas įstatymo, sulyg kurio baudžiauninkai turējo dirbti jų ponams tik tris dienas ant sąvaitės.

Povilui vos užējus ant sosto, Napoleonas paparte pradējo savo garsingą karjerą. [illegible] prisidējo prie Austrijos [illegible]

BANCROFT'O BOKŠTAS.

Tyli naktis. Lietus smulkiai lynoja,
Aplinkui spindi akįs slēpeningos.
Lyg pasakon, kur dvasios tik lekioja,
Draugų burelis iš karčios audringos,
Gyvatos sukurio čia susirinko,
Kaip jurių bangos iš tolī, aplinko.

"Ar matote draugai, kur laivas plaukia,
Kaip baltos putos ten tyška į šalis?...
Gyveniman, sunkian darban mus šaukia,
Ten laukia musų šviesioji ateitis..."
Išskrido balsas iš jaunos krutinės
Ir nulēkē, kur žiba šviesos sidabrinės.

Pražuvo balsas, dingo jo ir aidas,
Ir miestą apsiautē tirštesnės miglos.
Pusiaunaktį apreiškē miesto varpas,
Pradējo gęsti silpnos gatvių šviesos.
Draugų burelis valandēlę laikēs,
Kaip vējo nuneštos iš jurių žolēs.

Likimas ištiesē vēl stiprią ranką
Ir paliepē bureliui išsiskirti,
Ir užbriežē jis buities naują lanką —
Nei nebandyk prieš jį tu atsispirti:
Toks paliepimas viešpačio Likimo,
Kurs nepažysta džiaugsmo nei liudnumo.

Nunai, tik atmintis mintyj dar gludi,
Dar linksmas juokas vis skamba ausyse.
Ir širdyje kaž-kas kaž-ko dar liudi, —
Bet žlugs ir tai užmiršimo vilnyse.
Kaip žiburēlis, blykštels atsiminimas.
Tas malonus draugų susitikimas.

29, VII. 1916. J. [illegible]iulis.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

FARMINGTON, ME.

Šiemet negalima tikėtis pigaus maisto, nes ant ukių negeriausiai atrodo, išskiriant šieną. Žiema buvo taip ilga ir žiauri, kad vėlai pradėta sodinti o pavasaris buvo šaltas ir lietingas, tad sulaikė augimą. Nekurie ukininkai turėjo sodinti antru syk. Dabar oras gražus ir gerokai šilta.

A. P. — Ukininkas.

CLEVELAND, OHIO.

Rugp. 20 d. C. L. T. Choras, susidentis iš apie 120 narių, turėjo didelį koncertą Edgewater parke, kurio pribuvo klausyti į 5000 žmonių. Prašom, Prašom; Lietuvos Programas susidėjo iš šešeių dainų: Lietuvos Himnas; Baublys; Maža Dainelė; ji Svečių Giesmė; ant galo su—inuota angliškai, The Star des, kungled Banner.

jis. lika likosi labai užgą- ą, ką parodė gausus deinų plojimas ir reikalavimas paantrinti kaikurias dainas.

C. L. T. Choras jau septinti metai kaip gyvuoja ir taip uoliai darbuojasi, kad jokia kita draugija Clevelande negali su juo susilyginti. Tas paeina iš dalies iš to, kad turi puikų mokytoją, poną Krompą, kuris nors svetimtautis, bet - gi yra mums prielankus, ir taipgi darbštus, malonaus budo žmogus. Garbė taipgi nariams, kad taip gerai lankosi ant repeticijų.

C. L. T. Choras mokinasi trijų veikalų del rudens.

M. J. S.

KEARNY, N. J.

Pradedant platintis čionai lietuvių kolonijai, kartu ir viskas pradeda kilti. Teisybė, nelabai skubiai, betgi pirmyn eina; lietuviai pradeda pabusti iš sunkaus miego. Kad tik nekurie musų atžagareiviai mestų tulus biaurus papročius, kaip tai girtuokliavimą, viskas gerai butų. Ir tai jau dauguma ir pradėjo mesti tą paprotį, paraginti musų koresponden tų, kurie per laikraščius parodė jiems blėdingumą. Pradedamasi jau labiau interesuotis laikraščiais, knygomis.

Vienas geras dalykas musų kolonijoj, tai kad lietuviai čia labiau prisilaiko vienybės negu kur kitur, nepersekioja viens kitą už skirtumą pažiurose.

Naujas Korespondentas.

WATERBURY, CONN.

Jau gerai žinoma Amerikoms lietuviams, kad Waterburyje yra gana didelė kolonija lietuvių. Tarp tos daugybės randasi, žinoma, visokių ypatų ir atsiranda visokių nelaimių. Štai 16 d. rugp., man beeinant vakare River gatve, pamačiau galybes žmonių susirinkusių. Prieinu artyn, štai ant gatvės primėtyta visokių rakandų. Klausau žmones kalba, buk kokią tan našlę išmetė iš namo, savininkas, tulas P. B. (lietuvis). O tuo tarpu, Waterburyje prisigrudę sunku gauti butą. Tai kur dings ta vargšė našlė su buriu mažų vaikų? Tikrai begė liškas pasielgimas iš namo savininko pusės. Svetim taučiai, susirinkę ant vietos labai pasipiktino, o vaikų burys taipgi įpykęs, išdaužė ir namo langus užtai.

"A. L." Skaitytojas.

TERRE HAUTE, IND.

Amerikos Lietuvių Piliečių Draugija rugp. 20 laikė savo susirinkimą, kuriame tarpe kitko, apsirinko vienbalsiai už organą "Amerikos Lietuvį".

Į minėtą draugiją priguli visi pažangesni lietuviai; tiesa yra ir priesų, bet tik toki yra priešais kurie da neapsipažinę su A. L. P. D. Mes tikimės, kad laikui bėgant, tie priešai pastos geriausiais musų draugais.

Pašešupės Kvietkelis.

COLLINSVILLE, ILL.

Musų miestelyje darbai prastai eina. Nuo 27 d. vasario 1-na kasykla tapo uždaryta net lyg 3 d. rugpiučio. Didžiuma darbininkų išvažiavo kitur sau duonos kąsnį užsidirbti. Nors unija prižadėjo mokėt savo nariams po $5 į sąvaitę, bet per tą visą bedarbės laiką jie gavo vos $10. išviso. Kitos-gi kasyklos dirbo po vieną arba dvi dieni į sąvaitę

Kaip kitur taip ir pas mus, maistas pabrango ir iš tos priežasties dangelis žmonelių vargą kenčia.

Netoli šio miestelio yra kitas mažas lietuviais apgyventas miestelis, kur apie 200 vyrų važiuoja dirbti į kasyklas. Ten kasyklos dirba kas dien, taigi musų vyrukai gerai paužia, gavę "pėdę", atsibuna tarp jų tikra karė, ne su kardais, bet su bonkutėm. Nekurie ir į belangę pakliuva iš ko mieste liui daro nemažą pelną.

Rugp. 20 d. turėjome piknink kuri rengė S. L. R. K. A. Publikos buvo daug. Kaip girdėt kuopa turės pelno.

Vienas dalykas yra peiktinas, kad musų lietuvės motinos duoda savo kudikiams svaiginančių gėrimų nuo ko nemaža kudikių vasaros laike apserga.

Laikas susiprasti musų moterėlėms.

Pušynas.

LAWRENCE, MASS.

Kaip patyriau, tai musų miestelyje nemažai skaito "Am. Liet.", bet jau kiek laiko neteko patėmyt jokių žinių iš vietos lietuvių gyvenimo. Ypatingai galėtų daug ką parašyti musų merginos ir moterįs iš savo patyrimų. Bet kur jumi; jom visai kas kitas rupi. Nekurios musų merginos turi labai negražų paproti — kelti savo varduves su keliom bačkutėm alaus. Taipgi, kuomet persikrausto, jos tankiai nusiunčia bačkutę alaus į naujus namus pirm negu nusikrausto.

Nelaimė taip pat kad gana daug musų jaunų vaikinų perdaug myli stovėti ant kampų gatvių, ypač ties aludžių. Tai paprotis kuris jo kį gerą neatneša.

LIETUVIŲ APSIGYVENIMAS LONDONE.

Ant kiek mano yra ištirta tai lietuviai pradėjo apsigyventi Londone, apie 38 metai atgal. Pirmiausia sako, čia ėsąs atkeliavęs koks ten P. Olekas, paprastas darbininkas, kaip ir kiti. Tečiaus ir taip paeiliui vis lietuvių ateivių skaičius Londone didinosi, netik vien Londone, tam didžiam pasaulio mieste, bet ir kitose anglų apygardose, kaip tai Škotijoj ir kitur. Taip žinoma tuose laikuose Anglijon emigrantams kelionė buvo nebrangi, tad umu laiku lietuvių skaičius anglų kolionijose žymiai padidėjo.

Lietuvių pirmutinis čia gyvenimas visiems galbut žinomas kad buvo kur kas kitoniškas, nekaip dabartinis, nes anglai tuose laikuose su ateiviais taip plačiai — nebuvo susipažinę. Lietuvių skaičiui padidėjus, ir ant kiek susipratus politikos dalykuos, sakysim, ar tai dvasiškuose, nepoilgų pradėjo tvertis tarp lietuvių įvairios draugijos, pagalios ir susitvėrė lietuvių parapija rodos mutiniu minėtos parapijos po vardu, Švento Petro. Pirklebonų buvo kunigas B. Šlamas. Amerikiečiams rodas apie kun. B. Šlamą gana gerai yra žinoma. Tečiaus ir prieš tai čia lietuviški kunigai lankėsi, bet pamaldos buvo laikoma lietuviams svetimtaučių bažnyčiose.

Draugija pirmutinė artik nebus pašelpinė Švento Kazimiero (pirmiaus ji vadinosi kitaip.) Ši draugija ar tik negyvuoja jau 20 metų; tai yra viena iš tvirčiausių lietuvių organizacijų. Apie kitas draugijas taip ką prakilnaus negaliu pasakyti; daug jų gimė, bet daug ir mirė. Nekurios dar nesenai įsteigtos neva gyvuoja. Apie klubą neminėsiu nes apie tai jau buvo dažnai amerikiečių įvairiuose laikraščiuose aprašyta.

Keli metai atgal lietuvių tarpe apšvietimas, skaitymas laikraščių bei knygų labai žemai stovėjo. Labiausia čia apšvietimas pakilo nuo sugrąžinimo lietuviam spaudos. Dabar kas--link apšvietos tai Londoniečius galima pagirti. Turiu paminėti kad tame daug pasidarbavo musų vietinis klebonas kun. K. Matulaitis.

Pagaliaus, turiu paminėti, kad lietuviai čion yra kaip kurie labai puikiai apsigyvenę ir turtingi, tečiaus yra ir vargingai gyvenančių.

Kalnavertis.

---

40 metų atgal, mieste Rutherford, Tenn du jaunuoliai Lafayette Gates ir Betty Reagor įsimylėjo viens į kitą, bet bijojo vestis, kad paskui neišrastų, kad viens kitam netiko. Tad jie nutarė truputi laukti iki geriau pažins kits kitą.

"Truputis" laiko tęsėsi net 40 metų nes jiedu apsivedė tik aną dieną. Per tuos 40 m. jie nė kartą nesusibarė nors matėsi kas dien.

-:- -:- -:-

Suvienytos Valstijos moka savo admirolams $8.000 ant metų o Japonija tik $1

Karės Pabėgėliai Jieško Giminių ir Pažįstamų.

Aš Domininkas Kazlauckas, Kauno gub., Šiaulių pav., Viekšnių valasties, Šaukiuosi prie Jusų, broliai amerikiečiai, pranešdamas kad męsčionai ištremti toli iš musų brangios motinos Lietuvos, kurią drasko vokiečiai, šaukiuosi prie Jusų suraminkite mane nors laiškeliu. Jau 6 metai kaip esu kariumenėje. Vos spėjau pareiti iš tarnystos, kaip vėl turėjau išeiti ir dabar esiu vėl toli nuo savo tėvynės, visų išsiilgęs. Jieškau savo pažįstamų Stanislovo Mažeikos, Onos Gričaitės, ir Stanislovo Piktužio, gyveno kada Philadelphijoje. Malonėkite parašyti nors keletą žodelių ar esate gyvi.

Mano adresas: Deistvujuščaja Armija, 6 Sapernii Batalion 2 Sapernaja Rota.

Dominiku R. Kazlovskomu.

Antanas Puidokas, Pajieško brolių Vincento, Juozapo ir Broniaus Tamulaičių, Pažiegždrinių kaimo, Dobrovolės valščiaus, Naumiesčio apskričio Suvalkų gub. Mano adresas: K. Puidokas, Petrograd, W. O. Kosaja L. D. N. 24—25 kv. 96

Aš Elžbieta Stačiokaitė iš Šilavoto, Marijampolės pav. Suvalkų gub., pajieškau savo brolio Jurgio gyvenusio Ameriko je, Baltimore, Md. Esu labai liudnam padėjime, nors žodelis nuo mano mielo broluko mane atgaivintų ir palinksmintų. Mano adrisas sekantys: Russia, gor. Woronež Staromoskowskaja ul. No. 19.

Aš Antanas Dočkus, pajieškau savo dėdės Kazimiero Butkaus, Kuršo gub., Palangos miestelio. 10 metų kaip Amerikoje gyvena. Keli metai atgal gyveno Baltimorėje nuo laiko karės nežinau. Taipgi pajieškau brolių Antano ir Juozapo Geribų, Kauno gub., Telšių pav. prieš karę gyveno So. Bostone. Pranešu kad esiu gyvas ir esiu lazariete už sanitarą. Mano adresas:

Russia, Moskowskaja gub. Aleksandrowskoi žel. dorogi Stancija Szelkovka Gribcowski Lazaret.

Anton Dačkus.

Aš Stanislava Palkauckienė iš Žiežmarių Vilniaus gub pajieškau savo vyro Stanislovo Palkaucko, gyvenančio Amerike mieste Rochester, N. Y. Meldžiu jo paties ar brolių lietuvių pranešti kur jis yra. Mano adresas: Russia gor. Kursk Litowski Komitet Stanislavai Palkauckienei.

S. Sliczis, kareivis, tarnau ju Mandžiurijoje geležkelio skyriuje, nežinau nė tėvų, nė brolių, nė seserų, nė draugų; lyg karo gyvenau Kauno gub. Telšių pav. Ilakių miestelyje. Amerikoje turiu daugybę pažįstamų ir draugų bet neturiu adresų. Ypatingai norėčiau susirašyti su šiais: Leonu Stočku ; Kazimieru Audijausku arba Zuzana Audijauskaite; Rozalija ir Magdalena Litvinaitom visi paeiliui iš Ka- telio. Širdingai meldžiu Jų nors laiškeliu aplankyti. Mano adresas toks:

Russia, Mandžiurija, Kitaiskoi Wostocznoi žel. d. Stancija Szuanczenpa Kantora 14 U. 4 oh. S. Sliczis.

Aš Leonas Barkauskas, pajieškau Jono Anužio Aviceto Baržinskio ir Agnieškos Gerdvainaitės, Kauno gub., Telšių pav., Skuodo valasties. Labai busiu dėkingas jeigu patįs arba draugai apie juos praneš. Mano adresas toks: Russia, Gor. Petrograd Za Mos. Zostavoi Walkovskaja ul. No. 10 Kv 60 Leon Barkowski.

Jonas Mamonosas, pajieškau Zofijos Baranauskienės, kurios aš adresą turėjau prieš karę bet išbėgdami iš namų viską palikom. Ji gyveno Brooklyne N. Y. Širdingai meldžiu gerbiamų Amerikos Lietuvio skaitytojų paklausinėti ir pranešti gal kaip nors mes susirasime. Adresas mano sekantys: Russia Deistujuscziaja Armija, Zapasnaja Pocztovaja Kontora No. 122 Iwanu Iwanowiczu Mamonasu.

Aš Antanas Nimajunas pajieškau savo pažįstamų Juozapo Sudelio (gal Gudelio) Kauno Gub., Žarasų pav. Balaišių sodžiaus, Zakaro Kmieliausko Kauno Gub., Žarasų pav. Didžiojo Padustelio sodos. Kas juos kur žinote meldžiam duoti žinią. Anton Nimajunas, Petrograd, Walkowskaja ul. No. 10 Kv. 60 Russia.

Aš Povilas Sliekas Kauno Gub., Panevėžio pav., Dauknunų sodos, norėtu susirašyti su giminėm ir pažįstamais. Mano adresas toks: Russia, Gor. Harbin, Mandzurija, Mihanireskoja ul. No. 100 Kv. 3.

Aš Juozapas Laboševskis, norėčiau dasižinoti ar kas nepraneštų kur yra mano žmona iš Suvalkų Gub., Panemunės miestelio ir švogerio Motiejaus Vinkaucko gyvenančio Amerikoje. Jeigu kas žinotų meldžiu širdingai pranešti. Taipgi turiu du broliu Amerikoje Joną ir Juozapą Liekaunikai, gal kas juos žinote malonėkite pranešti. Mano adresas: Deistwujusczaja Armija 5 Strielkowyi Divizii, 12 Rota 26 zwod Iwan Labaczewski.

Su šiuomi paduodame musų adresą ir meldžiame gerbiamo Amerikos Lietuvio pagarsinti kad musų giminės ir pažįstami Amerikoje pamatę malonėtų su mumi susirašyti:

O. Sabaitė ir P. Puodžiunaitė. P. S. Gor. Woronež, Staromoskowskaja ulica No. 19 Obszezinije uczenik. Olgie Sabas (iš Svobiškio) Palmirie Podžiunas (iš Legeilių).

Aš pabėgėlis iš Kauno Gub. Raseinų pav., Jurbargo tamožnės **Antanas Juozapavičia,** jieškau Amerikoje savo dukterų Onos ir Barboros. Dabartinis mano adresas: Russia Smolenskoi Gub. Boslavlio pavieto, Kaimas Liu-

Siuvamos Mašinos

Kam mokėti didelius pinigus už suvamas mašinas, kad galima gauti Brighton mašiną tik už 30 dol., kuri taip gerai darbą padaro kaip ir brangiosios.

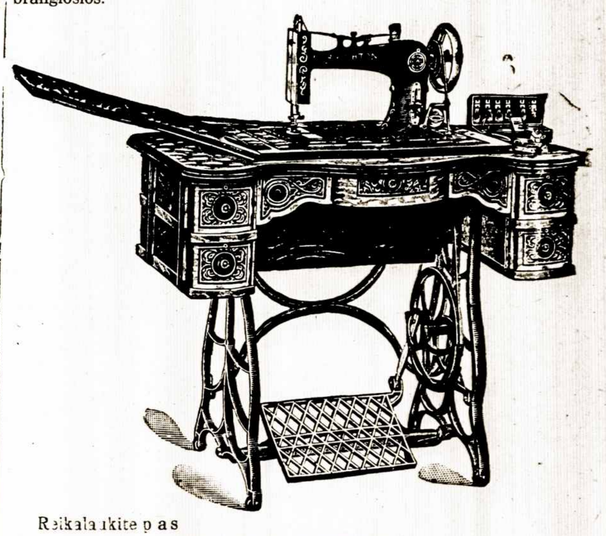

Reikalaukite pas

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury St., Worcester, Mass.

Gerbiamoji Amerikos Lietuvio Redakcija. Meldžiu Jusų neatsisakyti paskelbti mano adresą nes mes dabar esame sunkiose sąlygose kaipo pabėgėliai palikę Tėvynę savo; dabar prisiklausome visokių kalbų. Vieni sako kad musų likę broliai ir seserįs badu miršta Lietuvoje, kiti vėl skelbia kad jie tę gerai gyvena. Delto kreipiamės į Jus broliai Amerikiečiai, gal Jųs mumi kokių žinių prisiusite.

Aš Domininkas Vaitkunas Kauno gub., Vilkmergės pav., Kupiškio valšč. Rauponų sodžiaus, jieškau brolio Liongino Vaitkuno ir draugų Kupiškėnų. Prašau atsiliepti. Mano adresas:

Petrograd, V. Gavan Kartaszikina ul. Dom 23 kv.. 16 Russia Dominik Vaitkunas.

Aš Paulina Vasiliauckaitė Kauno Gub., Panevėžio pav. Čipėnų val. Palavenės Viensėdžio ir aš Pranutė Vidurgiriutė Kauno Gub. Vilkmergės pav. Virbališkio valšč. Itkonių kaimo taipgi jieškau savo pažįstamų. Adresas abiejų toks: Paulina Vasiliauckaitė, Petrograd, V. O. Gavan Kartaszikina ul. Dom 44 kv. 14 Russia.

Aš pabėgėlė **Teresa Butkevičienė** arba Skaškowska, iš Kražių miestelio, Kauno Gub., Pranešu savo giminėm ir pažįstamiem kurie norėtų susirašyti musų adresas toks: Antanas Skačkauskis Riga, Augustinskaja ul. No. 4 Kv. 1 Russia.

Aš Jonas Barusevičius, kareivis, Kauno gub., Akemenės parap. pajieškau Marytės Rimkaitės ir Onos Serapinavičienės. Mano adresas toks: Russia, Gor. Riga Ricarskaja ul. Transpun No. 3 kv. 3. Ivan Boruse vicz.

Aš Zuzana Skinkuitė iš Balsupio kaimo, Vilkaviškio pav., Suvalkų Gub. Pajieškau Tamošiaus ir Marijonos Januškevičių ir Pijaus Lietuvninko ir Juozo Astramsko. Mano adresas: Russia, Wladikawkaz Muzikalnii Magazini i Poketu. Z. Skinkis

Mikolas Vasiliauskis, jieško Petro Kabelio, Kazimiero Vasiliauskio, Juozo ir Kazimiero Ardauskių, Petro Kazimiero Keliotis. Visi Kauno Gub., Panevėžio pav. Naujimiesčio valšč. Narogalos kaimo. Mano adresas: Russia, Gor. Kursk, Jomskaja Gora No. 33 Dom Sarakinoj Mihail Kaz. Vasilewski.

JIEŠKOKITE SAVŲJŲ!

Rašykite į Lietuvą per Berlyno ir Petrograd Komitetus.

Blankos ir konvertai jumi sugatavoti randasi pas mus. Prisiųskite 25 c. apturėsite viską ko reikia prie rašymo ir pamokinimą kaip rašyti. Gavę žinią, kad giminės gyvi ir gyvena ant vietos siųskite pinigišką pagelbą

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury st. Worcester, Mass

PROGA Į PRAMONĘ.

Lietuvių apgyventoje vietoje Grocernė kelios Mėsinyčios ir barbernė geroje vietoje, Lunch karis, gėrimų krautuvė ir aptieka, pirmoje vietoje. norinti kreipkitės pas:

..Zeph Legosse

306 Main st. Day Building

Worcester, Mass

MUSŲ AGENTAS

P-nas W. Giliavičia

yr Amerikos Lietuvio agentu New Britain, Conn ir apielinkėje.

NAUJAS ADVOKATAS

Benjamin Mendelsohn

Advokatas

Veda visokias provas teismuose kalba slavoniškai, lenkiškai, serbiškai Hrovatiskai, Rusiškai ir vokiškai.

Valandos paprastai ir vakare iki 9 val.

Ofiso vieta:

927 SLATER BUILDING

390 Main St. Worcester, Mass.

REIKALINGOS.. MERGINOS SIUVĖJOS.

Mokančios siuti ant mašinų prie siuvimo dresių. Nuolatinis darbas gera mokestis, galite ateiti.

Schults Garment Co.

65 Wates st.

Worcester Mass.

PARSIDUODA PIGIAI.

Švičiai plaukų padaryti iš gražių plaukų 36 švičiai vertės $4.78 parsiduoda už $2.98. 30 švičių vertės $3.00, parsiduoda už $1.98 Skrybelės vertos $3.00, parsiduoda 89c. Daug skrybelių mergaitėm po 25 c.

Setai šukų vertės $2.50 dabar 98c.

..Kurtens ant langų leicu vertės $3.00 dabar 1.50.

Kurtenai vertės $2.00 dabar 98 centų.

Specijališkas pardavimas pančekų.

Pundas šilkinių pančekų vertės $4.50 dabar $2.48.

VIETOS ŽINIOS

Rugp. 20 d. atsibuvo Tautos Fondo ir Worcesterio Lietuvių Beno pikninkas ant "City Farmos", labai graži diena buvo, tai labai daug žmonių atsilankė. Visi buvo užganėdinti. Benas grajino gražiausias meliodijas, kas ir geriausia žmonis linksmino.

Toliau buvo trumpos prakalbos ir paaiškinimai; kalbėjo gerb. JJ. Vaitkus, klerikas Čeplikas ir F. W. Strakauskas apie reikalingumą aukauti del lietuvių karės nukentėjusių ir toliau paaiškino, kad aukos viešai renkamos ant pikninko ir t. t.

Keturios poros ėjo su dežutėmis rinkdami aukas; mažos aukos buvo dedamos į dežutes o nuo 50 centų ir augštyn, vardai buvo surašyti ir bus paskelbti laikraščiuose. Surinkta $65.04.

Pelno nuo pikninko apie $55 išviso $120.04 del karės nukentėjusių.

T. F. Korespondentė.

Jurgis Senkevičius per A. Blažio agenturą 13 Millbury Str., pirko farmą Boylston, Mass.

Didelės prakalbos.

Nukentėjusių nuo karės musų brolių naudai. Bus Pėtnyčioj 1-mo Rugsėjo (Sept.) Bažnytinėje svetainėje 20 Waverly St. Prasidės 7 val. vakare.

Klausykite! Šiomis dienomis sugrįžo iš Lietuvos p. A. M. Martus. Karei prasidėjus, jis lydėjo 7.000 lietuvių, pabėgusių nuo karės, nuo Vilniaus net už Smolensko miesto. Jis pergyveno visus vargus ir rupesnius, kokius turėjo pakelti musų broliai, kuriuos perbloškė ir iš tėvynės išvijo žiauri Vokiečių su Rusais karė. A. M. Martus atvažiavo ir pas mus papasakoti, ką regėjęs, ką pergyvenęs ir kaip musų broliai žįsta po rusų ir po vokiečių letenomis. Ateikite pasiklausyti, gal ir apie savo giminės ar pažįstamus išgirsite. Ateikite vyrai, ateikite moters! Atsiveskite ir vaikelius, — jiems bus atmintinos šitos prakalbos visam amžiui.

Įžanga 10 centų.

Worcesterio airiai jau surinko suvirš $5000 del sušelpimo jų vientaučių, kurie nukentėjo neseniai atsibuvusioj revoliucijoj. Subatoje jie turėjo "tag day" laike kurios pardavinėjo airių republikonų vėliavas su žaliom, baltom ir pamarinčių spalvom. Už šias vėliavas jie surinko $3057.

Jeigu gelžkelninkų streikas įvyktų, Worcesteris turėtų maisto tik ant 30 dienų. Kaina maisto labai pakiltų. Vaisių ir daržovių butų tik ant keletos dienų, nes jų nelaikoma dideli sandeliai, kadangi lengvai sugenda. Kuro kainos irgi labai pakiltų.

Daugelis Worcesterio dirbtuvių sustotų ėję, ir tukstančiai darbininkų netektų darbo.

Praeitą sąvaitę ant Waternančius tenai gatvės atsibuvo visa eilė tyčiai sukurtų ugnių, kas nemaža išgazdino žydus gyvenančius.

Worcesterio viešos mokyklos prasidės nuo 11 d. rugsėjo.

MOTERŲ SKYRIUS.

Moteris dabar turi savo rankose, kuone visą Londono pramonę.

—:::—

Apie 9.000 Massachusetts moterų - mokytojų priklauso prie pensijos fondo.

—:::—

Kanados moteris organizuojasi, kad boikotuoti (t. y. visai nepirkti) prekybų padirbtų Vokietijoj ir Austrijoj.

—:::—

Keletas tukstančių moterų darbininkių, apsirengusių su "overalls" neseniai maršavo per Londono gatves.

—:::—

Į keletą metų, Vokietija turės daugiau moterų -advokatų, negu kokia kita šalis pasaulėje.

—:::—

Susiorganizavusios moterįs valstijų Louisiana, Georgia ir Alabama, darbuojasi, kad įsteigti įstatymus versti no vaikų mokinimo.

—:::—

Per praeitus 50 metų, Rusijos moterįs parodė didelį norą mokytis įvairių - įvairiausių profesijų.

* * *

Anglų moteris užimančios vietas vyrų išėjusių karėn, daugiausiai dėvi vyriškus drabužius, bedirbdamos.

—:::—

Ponia Elizabeth W. Joy, iš Baltimore perkeliavo Atlantiko vandenyną 29 kartus.

—:::—

Panelė Marie Peary, duktė atradėjo Šiaurinio Poliaus, mokinasi orlaivininkystės, ir ketina keliauti Šiaurinio Poliaus link orlaivyje.

-:- -:- -:-

Gabiausia augėja bulvių Suv. Valstijose yra ponia Etta Burkhart, iš Sheridan, Wyoming. Ji užaugino 640 bušelių bulvių ant akro žemės.

—:::—

Daugelyje miestų Anglijoj, moterįs yra gatvekarių konduktoriai. Glasgow turi 1,200 moterų konduktorių; Birmingham, 700; Liverpol, 300; Sheffield, 600 o Leeds, 400.

—:::—

Valdžios gelžkelių vyriausybė Wuerttemburge, Vokietijoj, neseniai paskyrė pirmutinę moterį gelžkelio stoties perdėtinę toj šalyje. Visas stoties valdymas yra jos rankose ir ji diriguoja išėjimą ir įėjimą trukių.

Suplėšyti į šmotelius ir sušlapinti popierai, išbarstyti ant karpetos laike šlavimo, neleidžia dulkėm augštyn kilti.

XXX

Reikia keletą eilių senų laikraščių padėti po karpetom; tokiu budu karpetos ne tik ilgiau dėvės bet kandai jų nesuės nes nemyli spaudos juodylo.

SVEIKI VIDURIAI.

Gerai žinomu faktu yra, kad kartais viduriai nenori prisiimti jokio valgio, nežiurint kaip gerai valgis yra pagamintas. simptonų by kokios ligos, dažniausia yra yra pražudimas apetito. Toks apsireiškimas tuoj reikalauja priežiuros. Geriausiai tuoj panaudoti Trimeris American Elixir of Bitter Wine, kuris paakstina virškinimo organus prie atnaujinto veiklumo; sužadina naturalį apetitą ir sustiprina kuną. Dauguma ligų paeina iš užkietėjimo vidurių, arba užkietėjimas yra žymų simptonų tų ligų.

Vartojant šias gyduoles ne tik išsivalys viduriai, bet ir bus užlaikomi sveiki bei čysti.

Gyduolių kaina tik $1.00. Visose aptiekose arba rašykit pas Jos. Triner 1333-1339 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

Skaudančius muskulus ir narius gerai ištrinkie su Triners Linimentu nustebsi kaip greitai skausmas atleis karšta mau dynė ir geras ištrinimas su tuo Linimentu visuomet ištaisys muskulus stipriais.

Visose aptiekose 25 c. ir 50 c. Musų prisiuntimas 35 c. ir 60 c.

Ar gydytojas--Surgiškas turi tiesą daryti savo pačiai operaciją.

Pamatykite šitą kas kaltas

TOM MOORE (PATHE).

Bijou Teatre

Bus roboma

Šią Seredą

PARSIDUODA STUBOS DAIKTAI.

Parsiduoda geri stubos forničiai, 3 lovos, 2 stalai, pečius, 8 krėslai, 3 kamodos ir visoki daiktai prie stubos reikalingi. Meldžiu kreiptis.

Kaz. Kasper
79 Penn ave. Worcester, Mass.

TIKIETAS IN TEATRA DOVANAI

VERNON THEATRE COUPON

Norėdamas nueiti ant VERNON Teatro iški k šita Kupona iš "Amerikos Lietuvio" ir atsinešk prie langelio ten gausi tikietą eiti į Teatra. Šitas Kuponas geras tiktai tada, kada eisi kita ypata kartu ir tą nusipirks tikietą. Vyras eidamas su pačia, gali Kuponą pačiai duoti, eidamas su mergina, gali merginai duoti, eidamas su draugu, gali draugui duoti.

Primink, kad Kuponą gavai iš "Amerikos Lietuvio".

PAJIEŠKOJIMAI.

Kur pamatysite šitą vyrą, tai jis yra pabėgęs su mano moterę.

Malonėkite pranešti, gausite dovanas.

ADAM TATARUNIS,
76 Lamartine Street,
Worcester, Mass.

Pajieškau Jono Arlaucko iš viensėdies Napranc. Onušiškio val., Trakų pav. Vilniaus gub., turiu svarbų reikalą.

Stanisl. Dambrauckas,
1 Stone st. Worcester, Mass.
(36)

Pajieškau savo dėdžių Adomo ir Konstanto Noreikų, Grėnių kaimo, Stakliškių val. Trakų pav. Vilniaus gub. Meldžiu atsišaukti.

Izabelia Norkiutė
50 Elslsworth st.
Worcester, Mass.
(37)

Pajieškau pusbrolio Kazimiero Kazulevičiaus Pasvalio miestelio, Panevėžio pav. Kauno gub. Pirmiau gyveno Elizabeth, N. J.

Jis pats arba pažįstami malonėkite pranešti.

Kaz. Kazulevičia
14 Whitney st Worcester, Mass.

Pajiškau savo krikštų tėvo Petro Truncės, Daugų miestelio Trakų pav., Vilniaus Gub. Gyveno kur nors Pensylvanijoj. Jis pats arba pažįstami malonėkite pranešti.

Petras Baravikas
47 Ellsworth st. Worcester, Mass

Pajieškau savo brolio, Stasio Kuczinsko iš Ermeniškių kaimo, Seredžiaus valsč., Kauno Gub. Girdėjau Amerikoj, prieš pat karę apsigyveno Brocktone. Meldžiu atsišaukti.

Benedikta Kuczinskiutė
263 Millbury st. Worcester, Mass

Pajieškau savo dedžių, Adomo ir Konstanto Noreikų iš Kaimo Greikonių, Stakliškių valsč. Trakų pav. Vilniaus Gub. Pora metų atgal gyveno Scranton, Pa. Jie patįs ar pažįstami malonėkite pranešti.

Izabelia Noreikiutė
50 Ellsworth st.
Worcester, Mass.

Kas rado auksinį laikrodėlį be retežėlio ir be rinkutės, pamesta kur ar ant pikninko ar šeip kur pereitą nelėlią tikrai nežinau kur ar ant pikniko ar šeip kur Jeigu kas rado malonėkite sugražinti gausite gerą dovaną, mano vardo įdėtos dvi raidės: J. M. Malonėkite sugražinti į

"Amerikos Lietuvo" Adm.
15 Millbury St.

Lotas ant pardavimo ant Sigel st. netoli Bigelov. Graži vieta geras lotas. Dasižinokit pas 91 Endicott st. Worcester,

A. Kalakauską
(36)

PARSIDUODA

85 akrų farma 35 —labai gražios lygios žemės. 12 ruimų namas, didelė bania su sillo, daugybe obelių, dvi mylios nuo Worcester'io, visas kelias šviečiamas elektros —nakties laike. Taip pat kaip pačiam mieste. Prekė $4.000.

Naujas trijų famil. po penkis ruimus namas su visu nauju užganėdinimu. Randos $660 įmetus, lietuviais apgyventa. Prekė: $6500.

Dveji namai po tris famil. po šešis ir penkis ruimus, visos apgyventa lietuviais. Maudyklės gesai. Gera proga pirkt, prekė tik: $10.000

Jónas Burokas
12½ Millbury st.

GELEŽINIAI NAGAI.

Parašė ARTHUR STRINGER. Sulietuvino ERDVILAS.

(PRIEDAS).

PENKTA DALIS.

..Margory Golden sėdėjo savo kambaryje, neva skaitant magaziną, bet ištikrųjų apmislinant pastarųjų dienų atsikimus.

Ji permislino, kaip keleta dienų atgal, visai nuliudus, ji sėdėjo darželyj, klausydama paukščių linksmų čiulbėjimų. Staiga tas čiulbėjimas buvo nutilęs ir Margory išgirdo žingsnius besiartinant. Pamačius David Manley, Margory norėjo bėgti, bet jis sulaikė ją, ir labai nužemintai prašė jos atleidimo už jo prasikaltimus. Ji sutiko jam atleisti, bet prašė, kad tulą laiką atsitolintų nuo jos, įdant jai duoti laiko pamiršti vsą širdperšą, ką jis buvo jai padaręs. Jis sutiko, bet pirm negu atsisveikino, davė jai laiškelį, kurį jis sakė radęs ties didelio akmens ant Seven Oaks kalno. Laiškas buvo adresuotas į Margory, ir David manė, kad jis paėjo nuo maskuotojo.

Margory greitai peržiurėjo laišką, ir tuo tarpu, kapitonas Brakett, kuris jų nepatėmytas, buvo pasislėpęs arti, staiga iššoko iš užpakalio medžio ir griebėsi prie laiškelio, sakydamas jogei jis žinojo, kad Margory buvo sėbras maskuotojo. Bet David, kuris dar buvo nenuėjęs, pats paėmė laiškelį iš mergaitės rankų ir įdėjo jį savo kišeniun.

Policistas susikirto su Davy; jiem besikautant, pasigirdo balsas Enoch Goldeno ir kapitono detektyvų besiartinant. Pamatęs kad blogai bus, David, padėjęs visas pastangas, kaip nors išsisuko iš kapitono rankų, ir pasileido namų link, visų vejamas. Pasiekęs Goldeno namą, jis nubėgo tiesiog į kambarį kur laikoma medžioklės įrankiai, ir įbėgęs vidun, uždarė ir užrakino duris.

Golden paliepė jam atidaryti duris, jei nenorėjo buti skaudžiai nubaustas. Ir ištikrųjų, ilgai nelaukus, durįs atsidarė į vidų, bet kambarys buvo tuščias. Už valandėlės, vienok, jie patėmyjo ypatą su maska ant veido, stovint užpakalyje durių. Maskuotasis turėjo didelį revolverį rankose. Jis jiem pasakė, kad David jau buvo toli pabėgęs, ir prašė kad jam pačiam duotų kelią išeiti.

Grąsinami revolverio, policistai turėjo prasišalint ir maskuotasis išėjo uždarydamas ir užrakindamas duris. Iki tarnai atidarė nelaisviams duris, maskuotasis jau buvo visai dingęs. Darželyje, policistai rado tik Margory kur išgirdo apie jų nuotikius su šypsa.

Jis povaliai pakėlė maską. . .

Ir dabar, atsimindama apie tai, Margory nusišypsojo. Bet tada, kapitonas Brackett, buvo labai įpykęs, ir stačiai sakė, kad Manley ir maskuotasis buvo viens ir tas pats, ir kad Margory tai žinojo. Tada Margory pamelavo, ir sakė, kad taip negalėjo buti, kadangi ji pati matė Manley šokant per langą. Kapitonas nenorėjo jai tikėti, bet nedrysdamas toliau užgauti milijonieraus Goldeno dukterį, nuėjo tolyn, susiraukęs.

Toliau, Margory atsiminė, kaip tą pat dieną, popietų, ji nuėjo Davido namų link. Netoli namo ji matė David gulintį hamoke. Staiga jis pasikėlė ir pažurėjęs į namus, pradėjo eiti Seven Oaks kalno link. Po hamoku, Margory pamatė laiškelį ir manydama kad tai buvo tas kurį jis buvo išgelbėjęs nuo kapitono, Margory paėmė jį. Bet vieton laiško, ji rado kad tai buvo braižymas didelio akmens, su žvaigžde ties apačia. Po žvaigžde buvo žodžiai: "Paspausk čionai iki atidarymas pasiro dys."

Margory tuoj suprato ką tai reiškė. Ji žinojo, kad kadaise daug anglių buvo iškasta iš Seven Oaks kalno, irkad dideli urvai turėjo buti tenai likę. Beabejo, Maskuotasis buvo padaręs įėjimą į šiuos urvus, padarydamas duris ties apačia didelio akmens ant kalno viršunės. Štai kodėl Manley galėjo taip staiga pradingti už akmens o maskuotasis taippat staiga išeiti iš tenai. Nutardama pati ištirti slaptybes šio akmens, Margory pradėjo bėgti kalno link per pievas, per lankąs, tikėdama ten atvykti pirm negu Manley, kuris ėjo povaliai keliu.

Bet Margory buvo dar nevisai pasiekus kalno viršunę, kaip Manley pasirodė. Greitai pasislėpus už liaurų krumų, Margory tėmyjo kas tolyn bus. Pasiekęs akmenį, David apsidairė, tada ma

Kaip mergaitė ir tikėjosi, už valandėlės pasirodė iš užpakalio akmens gerai žinomas maskuotasis. Bet tik keletą sekundų vėliau ir kita ypata išėjo iš užpakalio akmens ir nuėjo žemyn per kalną, tik keleta pėdų nuo vietos kur Margory buvo pasislėpus. Šį kart Margory jau buvo visai nustebinta ir nustojo vilties išaiškinti kada tą misteriją, nes antra ypata buvo pats Manley.

Nežinodama ką toliau daryti, mergaitė išėjo iš pasislėpimo vietos ir žiurėjo paskui David Manley, kuris nuėjo tiesiog Wilkens namų link. Ką galėjo tas reikšti? Giliai užsimąsčius, Margory nepatėmijo, kad keturi piktai atrodanti vyrai arti nosi prie jos. Jie butų ir užklupę ją jeigu viens iš jų, dutčmanas Frank, nebutų netikėtai paliuosavęs koja didelį akmenį, kuris nusirito per kalną šale staiga įbaugitos mergaitės. Legar šaukė į jo sėbrus kad apsuptų mergaitę, bet jį, paimta desperacijos, greitai sumanė plena išsigelbėti. Dėdama visas pastangas ji pasileido didelio akmens link ir parpuolė ties jo apačia. Ji gana greitai pamatė šmotelį akmenio išsikišusį iš apačios didelo akmens, paženklintą raudona žvaigžde. Paspaudus jį su visom jiegom, lenta, nudažyta taip kad visai buvo panaši į akmenį, atsivėrė akmenyje ir mergaitė įėjo vidun, pirm negu Legar ją pasiekė. Legar atvyko prie akmens, kaip tik mergaitė užlipo ant kokios tai medinės platformės, ir lenta akmenyje vėl užsidarė.

Kuomet Margory, dabar sėdėdama savo k[illegible]ryje, saugiai namie, atsiminė apie [illegible] kas sekė jos įėjimą į tos apleistos kasyklo[illegible] ji sudrebėjo. Nes ištikrųjų tai buvo vienas iš pavojingiausių atsitikimų josios gyvenime.

Mat netrukus po mergaitės pradingimo, matomai Legar ir jo sėbrai taipgi atrado to akmens sekretą. Ir mergaitė vos turėjo laiko apsidairyti aplink kasyklą, kurios dalis buvo apšviesta žvakėm įsmeigtom sienose, kuomet bildėsys pasigirdo, ir ji pamatė Legaro biaurų veidą žiurint per skylę akmenyje. Prie platformės ant kurios mergaitė stovėjo, radosi kopėčios. Nieko nelaukius, mergaitė nusileido žemyn ir tuoj radosi tunelyje ant abiejų pusių kurio radosi visa eilė urvų, iš kurių angliai buvo iškasti. Margory puolėsi į vieną šių urvų tikėdamasi pasislėpti, bet staiga ji suriko, nes ji nugrimzdo per paslėptas užvožiamas duris, kurios jai kartą nupuolus, vėl atšoko į paprastą vietą.

..Kuomet baisiai sukratyta mergaitė atsigavo šiek tiek, ji pamatė, kad ji radosi kitame anglių urve, taip pat apšviestu, kaip pirmutinis, bet ant žemesnės lygumos ir be jokio išėjimo.

Ties vienu šonu urvo radosi lyg ir laiptai, išpiauti akmenyje, ant kurių angliakasiai gal stovėdavo dant pasiekti anglius augštesniuose įdėliuose. Bet šie laiptai nedavė mergaitei vilties jog galės pabėgti.

Bet staiga pasirodė šviesa, užvožiamos durįs atsidarė ir kas nors, bekeikdamas puolė ant akmens grindų. Jis ilgai gulėjo nė nesijudindamas, ir mergaitė manė, jog jis gal buvo negyvas. Bet staiga ji pašoko iš baimės nes išgirdo urve ant augštesnės lygumos, didelį trenksmą, it tukstančiai didelių akmenų ritosi kartu nuo kalno.

Tik kartą išėjus iš urvų, Margory dažinojo, kad šis trenksmas sekė visą eilę nelaimių kurios patiko Legarą ir jo sėbrus. Pirma nelaimė buvo Juodo Tony nupuolimas į urvą kur Margory radosi. Tas įbaugino kitus Legaro tarnus, bet paraginti keiksmais Legaro, viens iš jų bandė ištraukti žvakę iš liktoriuko sienoje ir eiti jieškoti Ton'o. Bet jam tik pajudinus liktoriuką, baisus dalykas atsitiko. Didelis geležies buomas kuris buvo kaip nors pritaikintas sienoje virš liktoriaus, puolė jam tiesiog ant galvos, imušdamas kaukorę, kaip kiaušinio lukštą.

Bet dar nebavo galas šių kasyklų baisenybėm. DutčmanasFrank, visiškai įbaugintas jo sėbrų likimu, pasileido bėgti kopėčių link. Bet aklai bebėgdamas, jo petis pataikė į puvantį kasyklų paramtį, kuris pasileido ir popiera, ir su staigumu debėsių pratrukimo, visos lubos tos dalies tunelio užpuolė, visai užkasdamos Dutčmaną ir užblokuodamos kelią į lauką. Kuomet aidai sukelti puolančių akmenų pranyko, Legar suprato, kad jis buvo netekęs paskutinio sėbro, ir visas jo drąsumas pranyko. Pagautas panikos, jis pradėjo draskyti akmenis, kurie neleido jam išeiti iš šios baimės vietos.

Bet Margory, tuo tarpu irgi gręsė pavojus. Ji patėmijo, kad jos priešas nebuvo užsimušęs, ale jau rodos pradėjo atsigauti. Bet ji manė, kad pasislėpus tamsiame kampe, jis jos vienok neatras. Ale ši viltis neilgai ramino mergaitę, nes staiga pasirodė šviesa, ir mergaitės net širdis sustojo plakus, kuomet ji pamatė, kad piktadarys turėjo kišeninę lemputę. Tuoj ši šviesa buvo atsukta tiesiog ant mergaitės veido, ir banditas pamatęs ją sukeikė su nusistebėjimu ir užgesinęs lemputę šoko jos link. Bet Margory turėjo laiko užbėgti ant akmeninių laiptų, ir banditas, manydamas jog ją pagriebė, tik nusimušė nagus į tuščią sieną. Užžiebęs lemputę, jis visgi ją vėl greit surado, ir šį kart, baisiai įpykęs, išsitraukęs ilgą peilį, jis pasileido prie laiptų. Margory buvo turėjus laiko pagriebti didelį anglies šmotą, kurį jį paleido tie-

kvaitino banditą. Bet Margory žinojo, kad jis tuoj vėl pulsis ant jos, o ji daugiau neturėjo su kuo gintis, kaip tik su grynom rankom. Atsiklaupus ant viršiausio laipto, mergaitė maldavo Dievo, kad jai atsiustų pagalbon maskuotąjį, kurio šie baisųs urvai rodos buvo pasislėpimo vieta.

Ir jos malda buvo išklausyta. Ji vėliau dažino jo, kad kaip tik tada Juokiančioji Maska bėgo nuo kapitono Brackett ir jo policistų, kurie buvo jį užklupę Wilkens sodne. Jam pavyko palikti jo persekiotojus gana toli užpakalyje ir pasiekti Seven Oaks kalno viršunę, kur jis bėgo tiesiog ant didelio akmens.

Tuo pat tarpu, Legar, nuolat dirbdamas, buvo pasidaręs sau siaurą tunelį per akmenų kruvą dideliame urve, ir nors baisiai nuilsęs, nuvargęs, jam visgi pavyko pasiekti kopėčias. Galutinai jis ir išėjo per duris akmenyje, į lauką. Bet jo akįs buvo nepripratę prie saulės šviesos, tad jis stovėjo valandėlę, nieko nematydamas. Bėgantis maskuotasis ; irgi nepatėmijo, iki visai puolė ant jo. Tada pažinę kits kitą, jie susikirto it žvėrįs, bet Legar buvo visai nuvargęs ir tuoj krito. Juokiančioji Maska, pasinaudodama proga, smuko į dar vis atdaras duris akmenyje. Legar, pasikėlęs, radosi akyvaizdoje Kapitono Brackett ir policistų, kurie jį lengvai įveikė.

Žemutiniame urve, tuo tarpu, banditas jau buvo vėl atsipeikėjęs ir susijieškojęs lemputę ir peilį kurie buvo išpuolę jam iš nagų, ėjo vis artyn ir artyn mergaitės. Jis buvo pakėlęs peilį idant duoti smugį, kuomet mergaitė, kuone sustingus iš baimės, jautėsi, kad siena lyg ir atsivėrė užpakalyje jos ir kad tvirtos, bet malonios rankos ją paėmė ir ištraukė ant oro. Kuomet šviežias oras visai atgaivino ją, ji patėmyjo, kad maskuotasis radosi šale jos.

— Aš žinojau, kad Tamsta mane išgelbėsi, tarė ji žemu balsu.

— Ačiu tam, kad aš žinojau apie senas oraleides, kurie sujungia visus urvus kasykloj, atsakė jis.

Jis raičiojosi baisiose kančiose.

— Dabar gali saugiai sau eiti, nes Legar galutinai suimtas. Bet Margory žiurėjo maldaujančiai į jį.

— Jeigu mane tikrai myli, tarė ji, — ar nepasakytum kas esi? Kam mane bereikalingai kankyti?

Tulą laiką, maskuotasis žiurėjo į ją, paskui, jis povaliai pakėlė kepurę ir maską. Nusistebėjus, mergaitė žiurėjo į jį.

XXX

Apmąsčius visą tą, Margory Golden numetė šalin magaziną, kurią ji buvo laikiusi rankose, ir nuėjo prie lango. Iš atdarų langų kambario ant žemutinių lubų, ji girdėjo balsus kalbančių, bet negalėjo suprasti ką jie sakė.

Ji žinojo, kad ten radosi jos tėvas, Kapitonas Brackett ir keleta detektyvų, ir kad jie besiteiravo kaslink geriausio budo paimti Maskuotąjį nelaisvėn. Margory buvo nepriimta į tarybas, nes Brackett tvirtino, kad ji jau keletą kartų buvo pagelbėjus maskuotamjam pabėgti. Bet Margory buvo prisirengus prie to, ir kad išgirsti ar koks pavojus negręsė jos išgelbėtojui, ji buvo pritaisius diktafoną knygruime. Paėmus triubelę diktafono, ji tuoj pradėjo išgirsti kas buvo kalbama.

Ji išgirdo Brackett užtikrinant jos tėvui, kad kaip jis pagavo Legarą, taip jis tuoj ir maskuotąjį pagaus. Bet tuo tarpu, Margory išgirdo duris atsiveriant, ir ką nors naujo įeinant. Pasirodė kad tai buvo tulas detektyvas, vardu Walters. Jis atnešė Kapitonui blogų žinių, butent, kad Legar, kuris buvo laikinai įdėtas į miesteio kalėjimą, buvo užmušęs jo sargą, Jenkins ir pabėgęs. Walters rado Jenkins gulint kniupščias ant grindų, kuomet nuėjo paleisti jį nuo sargybos. Walters užbaigė savo pranešimą šiais žodžiais:

— Kuomet aš apverčiau Jenkins aš baisiai bunusistebėjau. Tamsta žinai, kad tai buvo jaunas, drutas vyras. Na, dabar jo veidas buvo suraukšlėtas rodos baisiom kančiom, ir jo plaukai buvo visai pražilę. Jis atrodė lyg ir senis 80 metų, kuris buvo miręs nuo kokios baisios ligos. Aš nesuprantu...

Bet Margory nelaukė pabaigos jo kalbos; ji suprato, kad reikė apie visą tą tuojaus pranešti maskuotajam. Tad nepasiėmus nė skrybelės, ji greitai išėjo iš namo. Bet kapitonas Brackett buvo patėmijęs jos išėjimą, ir neužsitikėdamas jai, liepė Walters ją sekti ir neišleisti iš akių nė sekundą laiko.

Mergaitė, nežinodama, kad kas ją seka, nuvyko tiesiog didelio akmens ant Seven Oaks kalno link. Atėjus tenai, sušvilpė. Po tulo laiko, ji atkartojo tą signalą ir už valandėlės vyras dėvintis geltoną maską pasirodė. Ji greitai papasakojo jam apie paskutinius atsitikimus.

— Aš beveik žinau nuo ko Jenkins mirė, tarė maskuotasis. — Šį vakarą aš tikrai dažinosiu. Iš visų Legaro sėbrų, tik viens, tulas Skidmon yra likęs. Pirm negu degtinė jį pragaišino, jis buvo gabus chemikas. Paskui jis pakliuvo į Legaro nagus. Dabar jis gyvena netoli Washington Square.

Jo kalbą pertraukė detektyvas, pasiryžęs jį paimti, ir taip užsipelnyti nuo kapitono garbę. Bet maskuotasis greitai šoko aplink akmenį, o Margory atsistojo tiesiog ant kelio iniršusio detektyvo.

— Ah, tai jau tikrai perdaug, panaite, sušuko perpykęs Walters, — dabar eisi išaiškint savo pasielgimą pačiam kapitonui!

Kiek vėliau, jis parvedė mergaitę į knygruimį, kur jos tėvas ir kapitonas veltui bandė priversti ją išduoti maskuotojo sekretus. Galutinai, jos tėvas, visai neužganėdintas jos pasielgimu, užrakino ją jos kambaryje, kad daugiau negalėtų kištis ten kur jai nereikėjo.

Kartą kambaryje, Margory šoko prie diktafono ir išgirdo kapitoną sakant, kad geriausias daiktas buvo sergėti Skidmono namą, ir tokiu budu pagauti netik maskuotąjį bet ir Legarą.

Margory suprato, kad butinai reikėjo kaip nors persergėti maskuotąjį. Bet kaip išbėgti iš kambario? Staiga jai atėjo įdėja. Kad apvilti jos tėvą, ji pririšo paklodes prie langinyčios. Kuomet jos tėvas, kiek vėliau, atėjęs pas ją rado kad ji buvo neva pabėgus, jis tuoj išbėgo į darželį, manydamas dar ją pagauti. Tada Margory išėjo iš kamaraitės kur buvo pasislėpus, ir tuoj radosi jos locname automobiliuje, bekeliaujanti New Yorkan.

Atvykus netoli Washington Square, Margory sustojo ties senu, nuskurusiu namu, nes ji patėmijo, mėnasienoje, ypatą su maskuotu veidu, lipant prietaisa pabėgimui iš namo laike ugnies. Pirm negu ji galėjo jį prasergėti, jis sustojo ties langu iš kur žiburys matėsi, atidarė langą, ir greitai vidun įėjo. Ji nutarė vienok jį pasitikti pirm negu jo priešai, tad sekė paskui jį. Įėjus į miegamąjį kambarį, ji tykiai perėjo per grindis iki pasiekė atdaras duris darbo kambario. Tenai ji pamatė paliegusį nuskurusį žmogų, stovint ties stalo ant kurių matėsi daugelis chemijos aparatų ir knyga del užrašymo eksperimentų. Priešai ši žmogų, stovėjo maskuotasis su atkištu revolveriu.

— Skubinkis, tarė jis, — parašyk pilną išaiškinimą visų Legaro piktadaryščiu, prie kurių tavo nuodai nemaža prisidėjo. Jeigu ne, aš tave peršausiu kaip šunį!

Įbaugintas chemikas nenoroms prieėjo prie rašamojo stalelio ir pradėjo rašyti, nuolat raginamas maskuotojo žodžiais ir revolveriu.

Jis jau kuone baigė rašyti piktadėjistes kurias Legaras buvo padaręs, maskuotojo vardan, kuomet staiga pasigirdo švilpimas lauke.

Maskuotasis tuoj prisiartino prie lango, idant dažinoti kas dedasi. Tai buvo tik valandėlė, vienok to užteko Skidmonui. Pirm negu tėmijanti mergaitė galėjo iššaukti prasergėjimą, chemikas puolėsi ant maskuotojo, kuris žiurėjo per langą, gana toli laukan pasilenkęs. Maskuotasis negalėjo šioj pozicijoj gerai kovoti ir staiga neteko lygsvaros ir krito trukčiagalviais žemyn. Jis beabejo butų užsimušęs, jei šakos didelio medžio, kuris radosi tik už lango, nebutų iš dalies sulaikę jo puolimą. Ir taip jis neteko sąmonės, kuomet puolė ant akmeninio grindyno ties sklepo durų.

Mėnasiena puolė kaip tik ant maskuotojo, tykiai gulinčio ant grindymo. Vienrankis, kuris tuo tarpu išlindo iš šešėlio, pamatė jį, ir pekliškai nusijuokęs, paspyrė jį. Tada, gerai apsidairęs, jis atidarė sklepo duris, ir nužengė žemyn, vilkdamas maskuotąjį paskui save. Matyt, Legar gerai pažinojo šį sklepą, nes parmetęs maskuotąjį ant grindų, tuoj surado ir užžiebė seną, surudijusią liktarnę. Šviesoj šios liktarnės galima buvo matyt, kad sklepas buvo pilnas visokių senų rakandų. Ties maskuotoju radosi kruva nudėvėtų karpetų. Legar buvo pasilenkęs ant vis nesijudinančio maskuotojo, kuomet išgirdo bildėsį nuo laiptų, ir tuoj pašoko ištirti kas ten darėsi.

Staiga iš po kruvos karpetų išlindo dvi ilgos rankos, kurios pagriebę maskuotąjį už kojų, isitraukė jį po karpetų. Kuomet Legar, nerasdamas nieko, sugrįžo į vietą kur buvo palikęs maskuotąjį idant galutinai jį nugalabinti, jis visai jo nerado.

Manydamas kad gal maskuotasis buvo suradęs jiegų pabėgti laukan per sklepo duris, jis greitai išėjo laukan ir pradėjo visur ieškoti. Jam vos prasišalinus, iš po karpetų išlindo dvi ypatos, kurie susyk nuėjo link laiptų, kuriais galima buvo pasiekti chemiko laboratoriją.

Tuo tarpu Margory, likus vienų viena laboratorijoj, nes ir chemikas buvo dingęs ištyrinėjo viską, bandydama atrasti ką nors prieš Skidmon, del kurio galima butų jį suareštuoti. Ją ypač užinte resavo plono stiklo bliudelis, apdengtas lininiu rankšluoščiu, stiklas buvo pusiau pilnas kokio nors rudo, tiršto skystimo, ir turėjo parašą: "Kolon Bakterijos". Šale stiklo ji rado atvirą rašamąją knygą, kurią ji pradėjo skaityt. Beskaitant, jos veidas ... mirtinai pabalo iš neišpasakytos baimės. Štai ką ji skaitė:

Gegužio 13 — Emmerich sako, kad senatvė ateina už tai kad žmogaus sistema negali atsakančiai kovoti prieš Kolon bakterijas, kurios kuo tolyn tuo labiau dauginasi ir veikia. Jų randasi kiekviename žmoguje, kad ir visai sveikame, ir su laiku, atneša susilpnėjima ir galutinai mirtį. Man regis, kad iš gana didelės kolonijos jų, galima butų padaryti baisius nuodus, kurių kad ir labai maža dalis, tuoj sunaikintų žmogaus sveikatą ir atneštų jam staigą, baisią mirtį. Mirtis atrodintų lyg ir nuo didelės senatvės. Aš tuoj pradėsiu eksperimentus šiame dalyke.

Geg. 15 — Kolon bakterijų kolonija kurią aš pradėjau auginti drebučiuose puikiai auga. Bakterijos mainosi nuo žilo į rudą, kas reiškią darosi nuodingesnės.

Geg. 17 — Ismeigiau adatą šių nuodų į kraliką; susyk išgaišo; kunas visai sunykęs susitraukęs; tikrai gerai sekasi.

Geg. 20 — Gavau progą išbandyti nuodus ant žmogaus. Padaviau adatą pilną nuodų Legarui, kuris buvo paimtas kalėjiman. Legar ką tik kalbėjo su manim. Jam pasisekė įdrėksti ranką sargo. Sargas mirė su baisiom kančiom į dvi-tris minutas. Legar pabėgo, ir dabar nori numarinti visą Goldenų šeimyną. Einu jam prirengti...

Kuomet drebanti Margory daskaitė iki čionai, ji išgirdo Skidmon grįžtant. Pagriebus knygą, ji greitai pasislėpė už pakaliniame kambaryje, iš kur ji galėjo matyti kas darėsi laboratorijoj. Ji pamatė chemiką ištraukiant seną kupara iš kamaraitės. Tada jis pažiurėjo į koridoros duris, ir visai pabalo.

Iš koridoros į kambarį įėjo ypata su juokiančia maska, laikantis revolverį. Jis tyliai rodė stalelio link, kur gulėjo nepabaigtas pripažinimas pikta dėjiščių. Skidmon paklusniai nuėjo stalelio link. Bet jo mintis dirbo idant išrasti pabėgimo pleną. Kuomet pabaigė rašyti, jis prisiartino prie maskuotojo kuris dabar stovėjo ties kameraite. Skidmon davė jam popierą, bet pirm negu anas galėjo paimti, popierą neva netikėtai išpuolė iš jo rankų. Pasilenkęs ją paimti jis staiga visom jiegom puolėsi ant blauzdų jo priešo, ir įmetė jį atbulai į kamaraitę. Pirm negu maskuotasis galėjo atsistoti, durįs buvo užrakytos.

Tada Skidmon lyg ir norėjo suplėšti pripažinimą, bet staiga jo rankos lyg ir pastiro. Margory iš pasislėpimo vietos, sekė jo žvilgsnį ir pamatė, kad jis turėjo priežastį bijoti, nes iš koridoros povaliai įėjo kambarin tokis pat maskuotasis, kaip tas kuris ką tik buvo užrakytas kamaraitėje.

— Butų kvaila suplėšyti tą dokumentą, tarė maskuotasis, — nes reikėtų jį perrašyti. Malonėkie man jį atiduoti.

Bet vieton išpildžius jo reikalavimą, chemikas it apkvaitęs, traukėsi, atgal. Jo traukimasi sulaikė laboratorijos stalas, ant kurio jis sunkiai padėjo drebančią ranką, idant pasistiprinti. Bet staiga pasigirdo garsas lužtančio stiklo, ir garsiai surikęs, chemikas pakėlė giliai įpiautą ranką, apdengtą krauju ir kokiais tai drebučiais. Apsigryžęs, jis pamatė sutruškytą stiklą kuriame radosi Kolon bakterija. Tada iš jo pamelynavusių lupų pasigirdo baisus vaitojimas.

Norėdamas dar visgi gelbėtis, jis pagriebė rankšluostį ir greitai trynė žaizdą. Bet rankšluostis tuoj išpuolė iš jo rankų, jis pradėjo visas raitytis it dideliame skausme, ir tada griuvo ant grindų, kur už valandėlės jis gulėjo tykiai, amžiname miege.

Margory, apimta baisumu tos tragedijos, negalėjo nė pasijudinti. Bet maskuotasis, paėmęs prisipažinimą, išėjo iš laboratorijos ir nuėjo tiesiog į sklepą kur jis greitai pasislėpė po kruva karpetų, nes girdėjo Legarą sugrįžtant. Kuomet Legar buvo įėjęs vidun, maskuotasis staiga pasikėlė, ir atsistojo prieš Legarą, atitaikinęs revolverį tiesiog į jo krutinę. Legar, matydamas kad nėra ko kito daryt, pakėlė rankas. Bet keldamas rankas, jis staiga pataikė į didelį vazoną kuris stovėjo ant lentynos virš jo galvos. Pastarasis krito be žado, it užgautas kulkos. Legar pagriebęs šį vazoną, jis paleido jį visom jiegom į galvą maskuotojo. Pastarasis krito be žado, it užgautas kulkos Legar pamatė kad kokia nors popiera kyšoja iš kišeniaus neva negyvo priešo. Vieno žvilgsnio užteko jam suprasti kas ten buvo. Baisiai keikdamas, jis išbėgo iš sklepo, nutaręs atkeršyti Skidmonui už išdavimą jo sekretų.

Pirmutinės durįs kurias jis atidarė, buvo tamsios kamaraitės. Legar užsižiebė degtuką, bet tada, staiga pašoko atgal, pabalęs, it dvasią pamatęs. Prie sienos, nė nesijudinantis, stovėjo maskuotas žmogus. Trenkęs duris, jis pasileido visu greitumu augštyn. Pasiekęs trečias lubas, jis sustojo, atgauti kvapą. Bet staiga vėl pašoko atgal, it smugį gavęs; tamsioj karidoroj pasirodė Juokiančioji Maska.

Svyravęs valandėlę, jis apsigrįžo, smukti atgal. Bet lipant laiptais, lyg ir kad jį pasitikti, atėjo kita maskuota ypata. Lyg ir baimės apimtas gyvulys, Legar aklai durė per laboratorijos duris, Skidmono lavonas gulėjo kur buvo kritęs, ir kuomet Legar pamatė tą baisią regyklą, iš jo pabalusių lupų pasigirdo nežmoniškas vaitojimas. Jis norėjo pabėgti nuo šios baisios vietos, bet ant slankščio laboratorijos, tykiai laukė Juokiančioji Maska. Jis norėjo eiti į Skidmono miegomąjį kambarį, bet viduryje to kambario stovėjo ypata dėvinti geltoną maską. Grįžtant atgal, atbulas, Legar pakniupo ant Skidmono lavono ir puolė, suduodamas kakta į laboratorijos stalą. Povaliai, it apkvaitęs, jis vėl pasikėlė, spausdamas ranka žaizdą kaktoj iš kur kraujas greitai tekėjo į akis Pagriebęs rankšluostį kuris buvo uždengęs Skidmono nuodų bliudelį, jis pradėjo greitai šluostyti kraują nuo akių ir žaizdos. Tada, pajautęs ką nors lipnaus, jis greitai išegzeminavo rankšluostį, ir matė, kad buvo apteptas kokia nors lipnia medega. Jis matė aplinkui ant stalo, ant grindų sudaužytus stiklus ir tą pat medegą išlietą. Paėmęs stiklą ant kurio popierėlė buvo užlibdinta, jis išskaitė "Kolon Bakterijos". Tada jis žinojo, kad jam jau nebuvo vilties.

Su išverstom akimi ir putojančiom lupom, jis puolė trukčiagalviais ant grindų, kur jis raičiojosi it dvasia kenčianti pragaro kančias. Bet nuodai vis giliau įsiėdė į jo gyslas, ir pamažu jis mažiau judinosi iki galutinai, jo geležinė ranka, kuri draskė jo pačio kuną, parkrito, ir nutilo ant amžių.

matė, kad Juokiančioji Maska radosi arti... Kaip matė, kad Juokiačioji Maska radosi arti.. Kaip jis pasilenkė paimti popierą iš pastirusių kriminalo pirštų, ji pamatė, kad geltona maska buvo perpėšta ir sukruvinta.

Bet staiga pasigirdo trenksmyngas barškymas į išlaukines namo duris ir į keletą sekundų, Enoch Golden, kapitonas Brackett ir burys detektyvų įšoko kambarin. Ir kartu su detektyvais surakintos, radosi keturios Juokiačios Maskos, kiekviena visai panaši į kitas.

Detektyvai nuplėšė visų maskas ir nemaža pastebėjo pamatyti veidus keturių visai nepažystamų vaikinų, tų pat metų kaip David Manley. Tada visai nustebintas kapitonas priėjo prie likusio maskuotojo, kuris tyliai padavė jam Skidmono prisipažinimą. Kapitonas greitai peržiurėjo popierą.

— Na, tas ištikrųjų viską išaiškina. Bet jeigu taip, tai kam dar slėptis po maska.

— Ištikrųjų, jau tas nėra daugiau reikalinga, tarė David Manley, greitai nusiimdams maską. — Aš ją dėvėjau vien patarnauti ponui Golden ir jo dukteriai. Kad geriau veikti aš perrėdžiau taip pat keturis mano ištikimus draugus. Ištikrųjų, jie man pagelbėjo tik du, tris kartus. Kitaip, aš viens veikiau. Mano pusseserė, panelė Wilkens, padarė mums maskas ir mes susirinkdavome jos darželyje, Panelė Golden žino visą šitą, nuo musų priętikio kasykloje. Dabar ji ir aš užprašome jus visus ant musų vestuvių, kurios netrukus atsibus.

Visi džiaugsmingai pradėjo teikti linksmus linkėjimus jauniejiem. Goldon apkabino David, su žodžiais, "mano sunus, mano sunus." Ant galo ir pats kapitonas atkišo "Juokiančiajai Maskai" ranką, prašydamas atleidimo.

GALAS.

Detektyvai laikė net keturias Juokiančias maskas.

..GERAS APETITAS dideliai remiasi ant skilvio gerumo, o skilvio gerumas remiasi ant veiklumo virinimo aparato. Skaityk, kaip Severos Gyvasties Balsamas (Severa's Balsam of Life) atitaiso skilvio betvarkes: "Nors aš kentėjau per du metu, bet dabar baigiu sveikti. Turiu gerą apetitą, galiu dirbti ir jaučiuosiu labai gerai pasidėkuojant Severos Gyvasties Balsamui. Širdingai rekomenduoju jį visiems nusilpnusiems." Andrew Koren, Logansport, Pa. — Severos Gyvastes Balsamas yra labai geras preparatas nuo nevirinimo, dispepsijos, kepenų neveiklumo ir tu nesmagų simptomų, butent, — liežuvio apsitraukimo, stokos apetito, nusilpnėjimo, blykšlės ir skilvio silpnumo.

Kaštuoja 75 ct. Parsiduoda visur aptiekose, arba užsisakyk tiesiai nuo

W. F. SEVERA CO.,
Cedar Rapids, Iowa.

"AMERIKOS LIETUVIO"
Agentas
L. SAVICKAS
261 Chapman Street,
New Britain, Conn.

SKAITYTOJAMS.

Brangųs broliai!

Štai mes turime jums puikią dovanėlę gražų retežėlį prie laikrodėlio, padarytas pilnose spalvose. Lietuvos Veliavos Žirgvaikis. Labai gražus, ypatingai vasarą nešioti. Mes jį duosime dovanų visiems kurie atsinaujins savo prenumeratą šį mėnesį, patįs prisiųsdami už mokestį. Taipgi ir tiem, kurie prikalbins mums naują skaitytoją nors vienas, gaus gražią dovanėlę. Taigi malonėkite nepamiršti ir dabar pasidarbuoti.

Bukit lietuviai! nešiokit savo kulturos ir prakilnumo lietuvišką ženklą vietoj kokios arklio galvos pakabėlio.

Amerikos Lietuvis,
15 Millbury st.
Worcester, Mass.

Birutės Draugija turės savo susirinkimą 21 Rugsėjo, priims naujus narius už numažintą kainą. Susirinkimas bus ant A. O. H. Hall, Trumbull st. 8 valandą vakare.

DIDELIS PIKNINKAS.

16 d. Rugsėio (September), 1916 Detroite Edisono darže. Tą piknika rengia L. A. L-ter ir Mokslo Draugija.

Kviečiame visus Detroito ir apielinkės lietuvius ko skaitlingiausia atsilankyt. O busite užganėdinti.

Liet. Lit. ir Mokslo Dr-jos
Komitetas,

ADOLFĄ MATULEVIČIA patiko nelaimė, bedirbant Amer. Steel & Wire Co. Expliodavo boileris ir apšutino dručiai veidą ir abi rankas.

J. NAUJOKAITIS
"Amerikos Lietuvio" agentas.
47 Planet st. Comercial Rd.
London, England.

REIKALAUJAMA merginų lenkių ir lietuvaičių. Pradžioje darbo mokama po $1.00 ant dienos, pramokę uždirba po $1,-25; $1.50; ir 1.75 ant dienos. Da sižinokite pas:
Hamblin and Russell Co.
Dratų Išdirbystės
Kampas Winter ir Vine
Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO KAINA PAKILO.

Su šiuomi Numeriu kaina "Amerikos Lietuvio" $2.00 ant metų. Pusei metų $1.00, Užsienyj, metams $2.50. Pusiejnis No. 4 c.

Suvažiavimas Bostono apskričio S. L. R. K. A. kuopų įvyks 3 Rugsėjo, Brocktone Šv. Roko Bažnytinėje Salėje. Kuopos už prašomos siusti kuodaugiausia savo atstovų.

Apskr. pirm. J. Vieraitis.

SERGANČIOS MOTERIS užliangusiom ligom, kurias neturit vilties išgydyti, kreipkitės pas mane o aš gydau visokias ligas; išgydau reumatizmą greitu laiku ir taip pat baltas ligas ir priepuolius.

ONA KUPSTIENĖ
366 Millbury st.
Worcester, Mass.

Draugijų Reikalai.

DETROIT, MICH.
Lietuvių Literaturos ir Mokslo Draugija paėmė Amerikos Lietuvį už organą.

DRAUGIJOS VIRŠININKAI: Pirm. Juoz. Bandza, 259 Cardoni Ave., pirm. pagel. J. Tribulas. Užraš. rašt. A. Abyshell, 295 Greeley Ave., Fin rašt. A. Bagdonas, iždo globėjai Jonas Balčiunas ir J. Latonas, tvarkdarys M. Maželis.

Mėnesiniai susirinkimai laikomi kas pirmas nedėldienis kiekvieno mėnesio, antrą val. po pietų; svetainėje "Dom. Polski." Ant Forest ir kampas Chene st. Liet. Liter. ir Mokslo Draugijos nariai maino knygas kas antrą nedėldienį kožno mėnesio savam knygyne, po No. 204 Cardoni St. tarpe 12-kos ir 3-jų po piet.

Knygynas randasi po No. 204 Cardoni St. Knygei K. Abyshell ir J. Vaitekunas, knygyno iždininkas Jonas Mitrikas.

SHEBOYGAN, WIS.
Šv. Kazimiero Draugystės susirinkimas metinis esti 9 d. Balandžio, prasideda 12 val. dieną, Bažnytinėje svetainėje. Mėnesiniai susirinkimai atsibuna kas antrą nedėlią kožno mėnesio.
Pirmininkas— Andrius Kudirka, 1121 Clara ave.
Sekretor. Juozas Auštrevičia, 1414 New York ave.

IŠMOK VOKIŠKAI

Ką tik išėjo iš po spaudos pradinio pasimokinimo vokiškos kalbos. Išaiškinta raidės, daiktai pasaulės, šalis miestai, žmogus ir dalis jo kuno, giminės, užsiėmimai, namai, rakandai, valgiai, gerymai, drabužiai, metalai, gyvuliai, paukščiai, medžiai, vabalai, oras, laikas, tautos, budvardžiai, prieveiksniai prielinksniai ir t.t. Pasikalbėjimai kelionėje, viešbutyje, krautuvėje, krasoje, restaurante; Kaip pasirašyti savo laišką. Gali mokintis žodis po žodžio turėdamas laiko iš ko turėsi didelę naudą ateityje. Nusipirk dabar. Kaina tiktai 35 c.

M. Paltanavičia,
15 Millbury St.
Worcester, Mass.

"Amerikos Lietuvio"
Agentas
L. Savickas,
20 Oxford str.
New Britain, Conn.

Jei norite turėt gerą laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITĮ"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAS TURI KAMBARIUS del išrandavojimo arba jeigu butų vieta del įnamių (burdingierių) malonėkite pranešti. Mes turime dažnai žmonių, kurie jieško buto.
M. Paltanavičia
15 Millbury st. Worcester, Mass

PETRAS CIVINSKAS
GRABORIUS
Parsamdo karietas dėl vestuvių ir laidotuvių, perka ir parduoda namus
TEL. PARK 3563-J
411 MILLBURY ST., WORCESTER, : MASS.

Tinkamiausis lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausius atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdelių ir apysakaičių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.

Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams $3.00; pusmečiui $1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams $1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:
"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Milžiniška Kostumeriška Kriaučių Dirbtuvė ir Drapanų Krautuvė.

J. Vaitkevičia

Siuvame vyriškas ir moteriškas drapanas

J. Davidonis

Valome, prosiname, taisome ir atnaujiname senas. Reinkotus darome ant užsakymų. Parduodame visokias gatavas drapanas.
Kviečiame brolius ir sesseris, su drapanų reikalais kreiptis pas mus. Mes siuvame pagal naujausias madas. Darbą atliekame greitai ir gvarantuojame.
Kviečiame visus pas mus lankytis, o užtikrinam, kad busite užganėdinti

J. VAITKEVICIA & CO.,
201 Millbury St., Worcester, Mass.

Liet. Kat. Sąvaitinis Laikraštis "DRAUGAS"

"DRAUGO" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.

Prenumerata Amerikoj $2.00 metams. $1.00 pusei metų.
" Kitose šalyse $3.00 met. $1.50 pusei metu.

Pažiurėjimui siunčiamas vienas numeris veltui.
Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., CHICAGO, ILL.

Tel. Cedar 2404
DR. F. B. PUSKUNIGIS
17 Millbury St, Worcester Mass
Priima ligonius sekančiose val:
nuo 8 iki 11 prieš piet.
nuo 1 iki 3 po piet.
nuo 7 iki 9 vakare.

HOTEL VERNON

Prop. M. Mc. CADY

Puikiausis hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.
VERNON SQUARE,
WORCESTER, : : MASS.

KNYGELĖ SUSIRINKIMŲ VEDIMUI.

Antru kartu perspaudėm knygutę kaip apsieiti susirinkimuose pagal parlamentariškas tiesas. Jeigu prigulii į draugiją nusipirk šitą knygutę tai mažiau sukelsi barnių tik 5 c. ir pora centų prisiuntimas.

"PASAULIS"
IŠEINA DU-KARTUS į savaitę: Utarninkais ir Pėtnyčioms, su įvairiais visokiais paveikslais.
Prenumerata: Amerikoj.... $2.00
Kitur..... $3.00
Adresas:
C. KENTRAITIS PUB. CO.
448-450 Leonard St. N. W.
GRAND RAPIDS, MICH.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBĖ LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

EILIŲ KNYGELĖ

Jums butinai reikalinga kiekvienam įgyti knygelę: "DAINOS-JUOKELIAI — NET LINKSTA KELIAI!" Ji jums taip reikalinga, kaip sveikata. Todėl, kad joje rasit puikiausių musų satyriko HOCUS FOCUS'O eilučių, kuriose yra juokų tiek kiek jurėje vandenio. Kaina tik 20 centų. Pilna puikių komiškų paveikslėlių.

Važiuodami piknikan, budami namie, ar rengiant juokų koncertus, patįs pasilinksminsit ir kitus palinksminsit šios knygutės eilutėm.

Agentams nuleidžiamas nuošimtis. Adresuokite:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury st. Worcester, Mass.

GERI DANTIŲS REIŠKIA GERĄ SVEIKATĄ.
Prižiurome ir sutaisome DANTIS GERIAUSIAI. Ateikite
DR. WILLIAM B. McDONALD
DANTISTAS
154 Front St., Worcester, Mass.

J. Dirsa ir K. Konopka
32 Millbury k. Lamartine Sts.
WORCESTER, MASS.
Puikiausia Užeiga
pakelingam ir kiekvienam lietuviui gerai užeiti. Aluus gardus, Šnapšelis skanus, Vynas, Cigarai nesuskaitomam pasirinkime. Nepamirškite!

Geriausios Gyduolės nuo Reumatizmo
Dr. HENDERSONS
HERB PIGULKOS
Kas ker[illegible] nuo reumatižmo gali buti sv[illegible] [illegible]odami šitas gyduoles. T[illegible] [illegible]paksiuką gaunama pas [illegible]LTANAVIČIĄ, [illegible]St., Worcester, Mass.

JOHN CHERNIUS,
Lietuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.
Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų dėl paveikslų ir spilkų visokio didumo
Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuvio.
24 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 2385

VINCAS CESNA
ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem. Perkrausto žmones ir atlieka visokuius darbus su arkliais.
441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 3563-W

JOE K. URMANAVICZ
"Amerikos Lietuvio" Agentas
820 Bank st. Waterbury, Conn.

ŽUVŲ RINKA

Šviežiausias žuvis, oisterius, klemsus, vėžius, taip-gi marinavotus galima gauti kenes.

Tyras Cod Liver aliejus ir gyvi vėžiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.
Sullivans Vernon Sq. Fish Market

Kuopni Vaistai ir užtikrintos GYDUOLĖS.

Mes esame importuotojais visokių vaistų ir galime pristatyti visados kuopniausius ir šviežiausius jumi vaistus. Pas mus galite gauti ir plačiai žinomas gyduoles Groblewskio kaip Zmejacznik, Rožių Balsamas ir visą eilę Severos gyduolių pas mus galite visada gauti.

Importuoti vaistai pas mus galima gauti. Musų kainos yra žemiausios.

Daktarų receptai kogeriausiai speciališkai sutaisomi

BREWER & CO.
56 FRONT STREET,
WORCESTER, MASS.

Užsakymai prisiųsti pačtu, greitai išpildomi.

Naujas ELEMENTORIUS
Su daug PUIKIŲ Paveikslų.
Ir Vaikų Skaitymėliai.
KAINA TIK 25 CENTAI.
M. PALTANVIČIA
15 Millbury St., Worcestėr, Mass.

"Amerikos Lietuvio" Agentas
BRONIS KONTRIM
351 E. 8th Str.
So. Boston, Mass.

BROLIŲ MINGILŲ
Fotografijų Studija
Traukiame vestuves, grupas ir kitokius įvairius paveikslus. Taipgi piešiame "portretus" nuo mažų ir senų paveikslų visokiomis spalvomis.
Mums pavestus darbus atliekame artistiškai.
Prekė vidutinė, ateikite ir persitikrinkite.
83 GREEN St.
Worcester, Mass.

KUR BĖGI JONUK?
—Aš bėgų į Conlins čeverykų krautuvę.
10 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čeverykus.

S. L. A. Prieglaudos Namo Fondui Dovana
"AMERIKA"
Didžiausias šaltinis visokių informacijų, rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoj gyvenantiems ir į čion atkeliaujantiems lietuviams.
Knyga Didelio Formato 288 Puslapių,
KAINA 75 CENTAI.
Reikaiaudami, kreipkitės šituo adresu:
A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30th ST.. NEW YORK, N. Y.

Geriausia vieta pirkti laikrodėlius, žiedus, retežėlius, spilkas ir visokius auksinius daiktus pas E. J. MAŽEIKĄ, delto geriausia, kad žmogus seniai toje pramonėje, ir supranta geriausiai, kaip pirkti ir kaip parduoti. Jis parduoda ir drukuojamas mašinelės, grafofonus, rekordus, muzikališk usinstrumentus ir viską pataiso. Rašykite:
E. J. MAŽEIKA,
52 Sheldon Street, Hartford, Conn.

Siutus ir Kitokius Rubus

DUOKIT PASIUT MUMS!

Užtikrinam, kad jus sučėdysite pinigų ir turėsite GRAŽIUS RUBUS. Mes imam materiją iš gerųjų firmų ir ir primieruojam rubą pagal žmogų, todel nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni,

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PIGIAUSIAI GERAI PASIUVAM.

Musų firmos randasi New Yorke ir Paryžiuje, todel mes greičiau gaunam visokias naujausias formas.
JEIGU NORITE TURĖT GERUS RUBUS PIGIAI, TAD ATEIKITE PAS MUS.
Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas.
Tikras jusų brolis lietuvis
E. G. KLIMAS,
4 Sigel Srteet, Worcester, Mass.

GERA PROGA

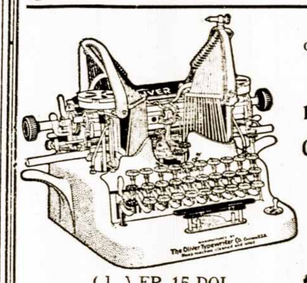

(1 ER 15 DOL.

Mes turime septynias geras drukuojamas mašinėles:
2 Franklin, 2 Hamond, 2 Blichensderfer, 1 Oliver.

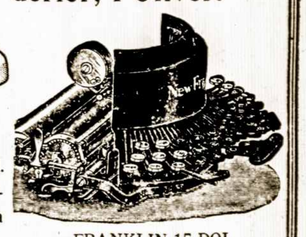

FRANKLIN 15 DOL.

Kainos nuo 12 iki 20 dol. Kam reikalinga mašina meldžiame su mumi susižinoti, parduodame konopigiausiai.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.